

STRATEGIE KOMUNITNĚ VEDENÉHO MÍSTNÍHO ROZVOJE

MAS BRÁNA VYSOČINY

B. STRATEGICKÁ ČÁST

Zpracovatel: MAS Brána Vysočiny, o.s., Náměstí Míru 111, 666 01 Tišnov
SPF Group, s.r.o., Bozděchova 99/6, 400 01 Ústí nad Labem

Datum zpracování: červen 2015

Datum aktualizace: únor 2017

Seznam tabulek a obrázků.....	3
1 Úvod a metodika	4
2 Strategická vize, cíle a opatření	8
2.1 Rozvojová vize	8
2.2 Mise	9
2.3 Formulace cílů	10
2.4 Návrh priorit a opatření.....	11
3 Integrované a inovativní rysy strategie a hierarchie cílů.....	23
4 Vazba na strategické dokumenty	27
5 Akční plán	33
5.1 Programový rámec IROP	34
5.2 Programový rámec OP Z.....	39
5.3 Programový rámec PRV.....	45
5.4 Provazba mezi navrženými opatřeními a programovými rámci.....	55
5.5 Popis integrovaného přístupu napříč programovými rámci	56
6 Vazba na horizontální témata	57

SEZNAM TABULEK A OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Členění strategické části Strategie CLLD MAS Brána Vysočiny	4
Obrázek 2: Pozice problémové analýzy v rámci strategie	5
Tabulka 1: Strategický cíl, specifické a dílčí cíle.....	11
Tabulka 2: Přehled vazeb SCLLD MAS BV na strategické dokumenty	27
Tabulka 3: Vazba mezi opatřeními strategie a opatřeními programových rámců.....	55

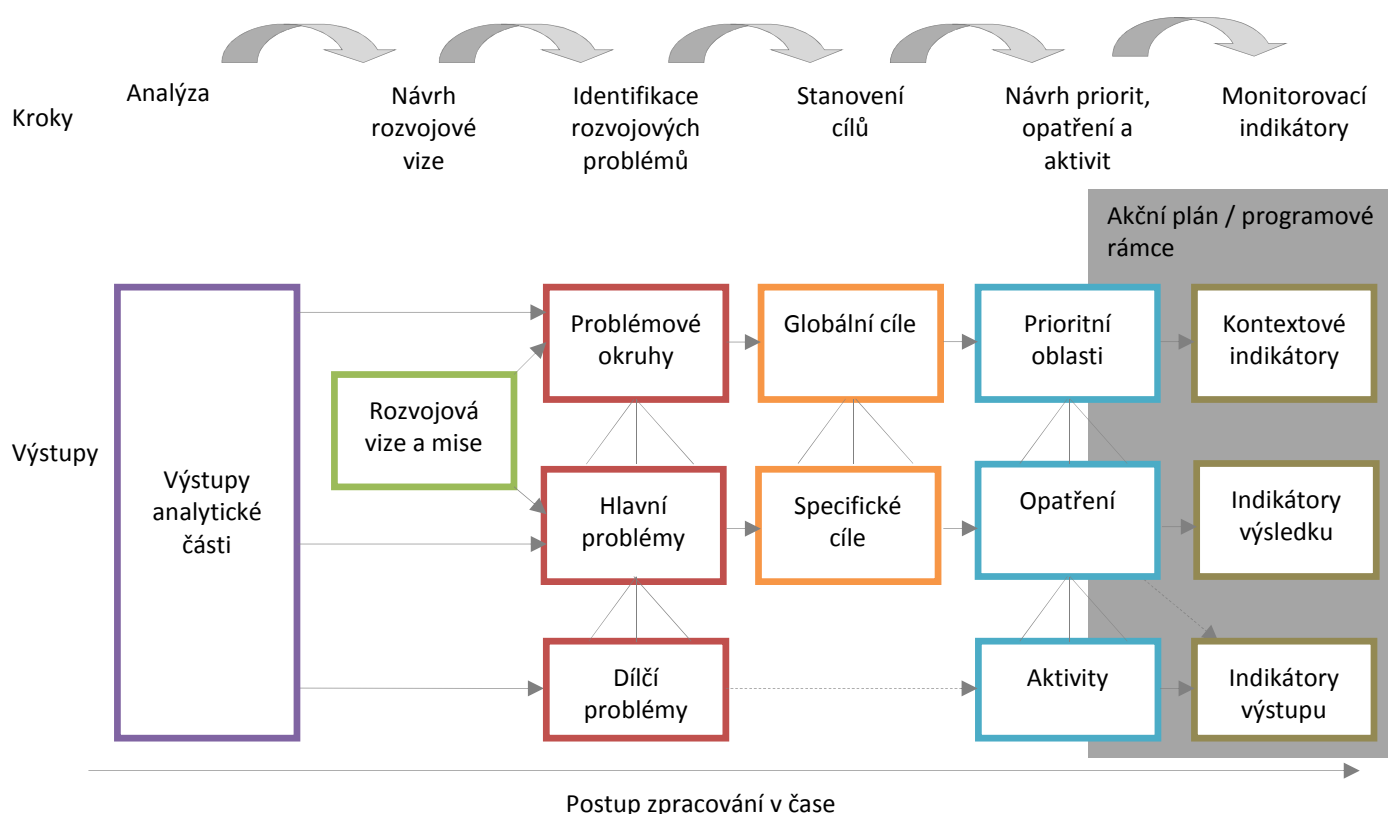
1 ÚVOD A METODIKA

Strategická část představuje klíčový výstup SCLLD MAS Brána Vysočiny z hlediska charakteru a zaměření budoucích intervencí. Strategie je navržena jako obecný plán rozvoje zájmového území s ohledem na jeho potřeby, nikoli však zatím s ohledem na disponibilní finanční zdroje (ty jsou brány v potaz až v rámci implementační části při tvorbě strategických rámců).

Výstupy strategické části zahrnují strategickou vizi a misi rozvoje regionu, identifikaci rozvojových problémů, stanovení cílů, návrh prioritních os a opatření, průřezové vyhodnocení integrovanosti a inovativnosti celé strategie a návrh monitorovacích indikátorů.

Při návrhu rozvojových priorit a opatření jsou formulovány také cíle strategie, přičemž globálním cílům přísluší úroveň prioritní osy, zatímco specifické cíle se váží na opatření. Hierarchii cílů pak odpovídá také hierarchie indikátorů pro měření postupu naplňování jednotlivých cílů. Ty aktivity, které je možné financovat z ESIF z jednotlivých OP prostřednictvím nástroje CLLD, jsou pak zařazeny do akčního plánu sestávajícího z programových rámců. Provázanost jednotlivých kroků a výstupů strategické části přibližuje následující schéma. Každý z kroků je pak podrobněji popsán v dalším textu.

Obrázek 1: Členění strategické části Strategie CLLD MAS Brána Vysočiny

STRATEGICKÁ VIZE A MISE (POSILÁNÍ)

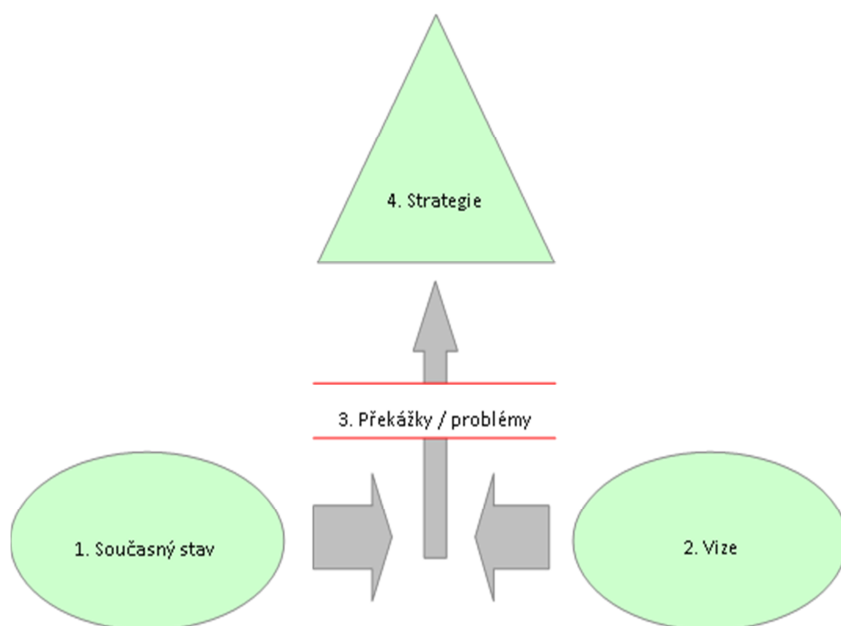
Strategická vize popisuje žádoucí dynamický stav regionu, ke kterému by se měl vývoj cílevědomou aktivitou subjektů působících v regionu přibližovat a v tomto smyslu představuje zastřešující rámec celé strategické části. Vize je sice obecnou formulací žádoucího budoucího stavu, ale neměla by být chápána jako nepotřebná formalita. Diskusí a správnou formulací vize je možné uvědomit si, kam by měl rozvoj regionu směřovat, a tedy i které aktivity mají být realizovány a co je třeba učinit v první řadě, aby šlo o proces logický a hospodárný.

Mise (poslání) je stručným popisem motivů, proč je strategie zpracována, a principů, jimiž se budou jednotliví aktéři v území řídit. Zatímco vize se tedy zabývá objektem, tedy stavem řešeného území, mise definuje činnost subjektů v tomto území.

IDENTIFIKACE ROZVOJOVÝCH PROBLÉMŮ

Formulace problémů rozvoje regionu představuje v procesu tvorby komunitně vedené strategie významný mezník, neboť ukazuje, v jakých oblastech (tématech) se koncentrují problémy a na co tedy při plánování dalšího rozvoje zaměřit pozornost. Problém je možné definovat jako rozpor mezi žádoucím stavem (vyjádřeným rozvojovou vizí) a stavem současným (popsaným v analýze), jak ukazuje následující schéma. Problémem přitom nemusí být jen slabá stránka nebo vnější hrozba, ale také nevyužitá silná stránka či příležitost.

Obrázek 2: Pozice problémové analýzy v rámci strategie

Pro identifikaci problémů je zpracován hierarchický popis pracující se dvěma až třemi úrovněmi:

- problémové okruhy,
- hlavní problémy,
- dílčí problémy.

Jednotlivé hlavní problémy jsou popsány v jednotné struktuře, kdy každý z nich je vysvětlen výčtem příčin (dílčích problémů) a jejich obsahovou specifikací. To umožňuje nalézt mezi problémy příčinné vazby a souvislosti. Při formulaci problémů je třeba mít na paměti, že ne všechny mohou být řešeny intervencemi ze strany nositele strategie (MAS Brána Vysočiny) prostřednictvím nástroje CLLD a jeho členů, a strategie tudíž na všechny identifikované problémy nereaguje jen vlastními aktivitami. Realizace strategie CLLD MAS Brána Vysočiny je navíc ve své implementační části omezena pouze na ty aktivity, které jsou v období 2014–20 podpořitelné z některého z operačních programů v rámci nástroje CLLD. Jednotlivé problémy tak nemusí mít přímou odezvu ve strategické části (ještě více to platí o části implementační), resp. mohou na ně reagovat pouze nepřímé aktivity (iniciace jednání, definování pozice MAS Brána Vysočiny, legislativní iniciativa, připomínkování nadřazených strategií a záměrů jiných subjektů působících v území, součinnost při tvorbě krajských a národních politik apod.).

Identifikace problémů byla provedena pracovními skupinami s přihlédnutím k závěrům zpracovaných analýz. V této fázi se tedy již nejedná o „objektivní“ výčet problémů zjištěný na základě statistických dat, průzkumů apod., ale o komunitně zpracovaný výstup, který z problémů vybírá ty, jež jsou místními aktéry vnímané jako zásadní a současně řešitelné z úrovně MAS (byť třeba ne prostřednictvím nástroje CLLD).

STANOVENÍ CÍLŮ

Formulace přiměřeně ambiciózních rozvojových cílů je prvním krokem po identifikaci hlavních a dílčích problémů. Dobře zvolené a naformulované cíle umožňují následně najít adekvátní řešení v podobě priorit a opatření. Pro potřeby Strategie CLLD MAS Brána Vysočiny jsou navrženy cíle ve třístupňové hierarchii:

- strategický cíl (odpovídající úrovni celé strategie)
- specifické cíle (odpovídající úrovni problémových oblastí, resp. priorit),
- dílčí cíle (odpovídající úrovni hlavních a dílčích problémů, resp. opatření a aktivit).

Specifických cílů může být pro jedno opatření navrženo více s ohledem na šíři aktivit, které dané opatření naplňují. Monitoring plnění jednotlivých cílů je zajištěn prostřednictvím soustavy ukazatelů (indikátorů), které jsou uvedeny ve zvláštní kapitole.

NÁVRH PRIORITNÍCH OBLASTÍ A OPATŘENÍ

Splnění zvolených globálních a specifických cílů je podmíněno realizací řady aktivit. Jejich formulace je dle míry obecnosti, resp. konkrétnosti provedena opět ve třech úrovních:

- prioritní oblasti (reagující na problémové okruhy, resp. naplňující globální cíle),
- rozvojová opatření (reagující na hlavní problémy, resp. naplňující specifické cíle),
- rozvojové aktivity (reagující na dílčí problémy a naplňující rovněž specifické cíle).

Rozvojové priority jsou zpravidla definovány jako tematické okruhy, které jsou pro další rozvoj regionu zvláště důležité. Strategický princip rozhodování předpokládá, že priority nemohou postihnout veškerou problematiku, témata a okruhy možných intervencí. Tento přístup souvisí také s žádoucí koncentrací finančních prostředků a lidských zdrojů na řešení vybraných problémů a témat oproti nežádoucí plošné distribuci finančních prostředků, která v konečném důsledku nemůže přinést

žádoucí změny v žádné oblasti života v regionu. Každá prioritní oblast je popsána krátkým textem, uvedením příslušného globálního cíle a výčtem opatření, která mají danou prioritu naplnit. Ke každé z definovaných priorit je formulováno několik opatření, která představují soubory konkrétních aktivit. Popis všech opatření je zpracován v jednotné struktuře, která obsahuje následující body:

- název opatření,
- cíl opatření (tj. specifický cíl),
- aktivity naplňující opatření (jako nejnižší hierarchická úroveň návrhové části),
- ukazatele pro monitoring plnění opatření.

VYHODNOCENÍ INTEGROVANOSTI A INOVATIVNOSTI CELÉ STRATEGIE

Ve zvláštní kapitole je přehledně shrnuto vyhodnocení strategie z hlediska její vnitřní provázanosti (integrace, tedy věcná, časová, územní či jiná provazba jednotlivých aktivit) a inovativnosti (tedy popis radikálních a přírůstkových inovací a zajištění jejich udržitelnosti).

VYHODNOCENÍ SOULADU SE STRATEGICKÝMI DOKUMENTY

V této kapitole je zhodnocen a popsán soulad navržené strategie s již existujícími významnými strategickými dokumenty, které jsou relevantní pro dané území. V případě SCLLD MAS Brána Vysočiny jsou těmito dokumenty Strategický plán rozvoje města Tišnov a Strategie rozvoje Jihomoravského kraje do roku 2020.

AKČNÍ PLÁN

Akční plán je zpracován dle MPIN v podobě programových rámců. Pro každý relevantní operační program (tj. IROP, OPZ a PRV) je zpracován programový rámec, jenž je tvořen sadou opatření rozpracovaných v jednoduché šablonovité struktuře. Programový rámec stanovuje finanční alokace, časový harmonogram, typové projekty, kvantifikace monitorovacích ukazatelů atd., jak stanovují požadavky MPIN.

Součástí programových rámců je návrh monitorovacích ukazatelů. Ten je proveden ve vazbě na zvolené cíle. Vychází z požadavku na měřitelnost cílů, která je definována v příslušném nařízení Evropského parlamentu a Rady a dále v jednotlivých operačních programech a metodických dokumentech pro implementaci ESIF v ČR v období 2014–20. Jednotlivé ukazatele jsou definovány a kvantifikovány, tedy je zvolena výchozí a cílová hodnota. Indikátory vycházejí ze zpracovaného Národního číselníku indikátorů, který je zpracován MMR napříč jednotlivými OP.

HORIZONTÁLNÍ TÉMATA

Kapitola stručně popisuje relevanci navržené strategie vůči horizontálním tématům, tedy vůči principům udržitelného rozvoje a rovných příležitostí.

2 STRATEGICKÁ VIZE, CÍLE A OPATŘENÍ

2.1 ROZVOJOVÁ VIZE

Rozvojová vize je navržena jako obecná definice žádoucího stavu regionu. V tomto smyslu zastřešuje celou strategickou část Strategie CLLD MAS Brána Vysočiny. Vize je navržena v podobě krátkého sloganu (motta) a následně přesněji popsána a rozpracována vysvětlujícím textem.

Rozvojová vize se vzájemně doplňuje s misí, která má deklaratorní povahu a popisuje poslání, které mají subjekty v území v souvislosti s naplňováním vize. Mise stručně popisuje principy, normy a způsob chování regionálních aktérů ve vztahu k potřebám dlouhodobě udržitelného rozvoje regionu.

Rozvojovou vizi krátce uvozuje motto (slogan). Představuje stručné vyjádření a „komunikační heslo“ vize, která je dále popsána v několika pilířích. Mottem vize je:

Brána Vysočiny – brána ke klidnému životu ve zdravém a inspirujícím prostředí

Rozvojová vize vychází z vize rozvoje města Tišnov, která je navržena v rámci schváleného strategického plánu města. Návrh vize pro území MAS Brána Vysočiny je nicméně upraven pro potřeby převážně venkovského území. Návrh vize je formulován v přítomném čase tak, aby stylisticky lépe naplňoval potřebu ztotožnění jednotlivých aktérů s vizí. Rozvojovou vizi je možné konkretizovat v několika klíčových oblastech rozvoje území, které jsou následně přesněji popsány:

- vybavenost území,
- dopravní dostupnost a obslužnost,
- hospodářství založené na místních zdrojích,
- zdravé prostředí.

VYBAVENOST ÚZEMÍ

Region nabízí různorodé bydlení (tedy pestrá nabídka bytů v rodinných i bytových domech). Bydlení je atraktivní díky přívětivému a zdravému životnímu prostředí vč. stabilního prostředí sociálního. Bytový fond a veřejná prostranství v obytných zónách jsou kvalitně udržovány. Obce jsou adekvátně vybavené komerčními a veřejnými službami, přičemž roli regionálního centra vybaveného širší paletou služeb bude přirozeně hrát město Tišnov. Region je na jedné straně součástí širší brněnské aglomerace, ale na druhé straně je relativně svébytný, především z hlediska kultury a tradic (vč. sociálního soužití a tradičních hospodářských aktivit). Mimoto nabízí region některé specifické služby a produkty, které jsou jedinečné a atraktivní i v rámci celé brněnské aglomerace a budou tedy vyhledávány i jejími obyvateli vč. obyvatel samotného Brna.

DOPRAVNÍ DOSTUPNOST A OBSLUŽNOST

Region je dobře dostupný po hlavních silnicích zejména v klíčových směrech na Brno a Velkou Bíteš (a dále na Jihlavu a Prahu). Na těchto komunikacích je postupně minimalizován počet dopravních závad a konfliktů tak, aby dostupnost regionu byla rychlá a bezpečná. Region si udržuje a dále posiluje kvalitní a rychlé železniční napojení na Brno, ale i na Prahu. V okolí města se dále rozvíjí systém integrované veřejné dopravy. Brána Vysočiny je regionem s relativně velkým významem cyklistické dopravy. Ta je důležitá nejen z hlediska rekreačního, ale nabývá na významu také při každodenním pohybu obyvatel do zaměstnání, škol a za službami.

HOSPODÁŘSTVÍ ZALOŽENÉ NA MÍSTNÍCH ZDROJÍCH

Hospodářství vychází z místních podmínek a je založeno na místních tradicích a specifikách. Je tedy i nadále založeno především na službách a lehké výrobě (šetrné zemědělství, zpracovatelský průmysl). Hospodářské prostředí regionu tvoří především živnostníci a menší a střední podniky s dlouhodobou vazbou na město, případně noví investoři, kteří chtějí podnikat v šetrných, v rámci možností inovativních odvětví s vyšší přidanou hodnotou a kteří mají zájem zde podnikat dlouhodobě, s vazbou na další místní výrobce atd. Pro tyto podnikatele nabízí region dostatek ploch pro podnikání, a to především s využitím menších, dosud nevyužitých nebo málo či nevhodně využitých ploch a objektů (brownfields) apod. V regionu nejsou budovány rozsáhlé průmyslové a podnikatelské zóny pro umístění podniků s rutinní, lacinou výrobou („montovny“), ale spíše podnikatelské plochy menší velikosti. Podnikatelé v regionu se formálně i neformálně sdružují, umí hájit společné zájmy, a to i při jednáních s partnery z veřejného a neziskového sektoru.

ZDRAVÉ PROSTŘEDÍ

Region lze charakterizovat jako oblast klidnou, přívětivou a stabilní, rozvíjející se spíše pozvolnými změnami než změnami náhlými a radikálními. Obce si uchovávají tradiční ráz dobře udržovaných venkovských (v případě Tišnova městských) sídel s případným umístěním kvalitních moderních staveb. Jednotlivé obce nabízejí s ohledem na svou velikost dostatek obslužných funkcí a kvalitních ploch veřejného prostranství a zeleně. Nevyužívané objekty a plochy jsou postupně navraceny do života města díky umístění nových funkcí. Zvláštní důraz je kladen na mimořádně hodnotná území (z hlediska ochrany přírody, atraktivity pro rekreaci apod.), např. na místní maloplošná chráněná území nebo na pás území podél řeky Svatky. Region má stabilizovanou skladbu obyvatel bez výrazných demografických a sociálních zvrátů, změn v počtu a složení obyvatel atd. Region je bezpečný, s nízkou mírou kriminality, a to díky fungující prevenci, neformálním normám (princip veřejné kontroly) i represivním složkám. Region si uchovává svou významnou devizu, jíž je zdravé životní prostředí s dostatkem veřejné zeleně i kvalitních přírodních a přírodě blízkých ploch ve svém okolí. Region má zdravé ovzduší a čisté povrchové a podpovrchové vody a půdu.

2.2 MISE

Posláním (misí) Strategie CLLD MAS Brána Vysočiny je, aby aktéři v území dokázali společně odpovědět na otázku: „kde jsme, kam se chceme dostat a co pro to uděláme“. K tomu budou využity jak vnější zdroje (v kontextu CLLD jsou důležité zejména ESIF), tak i vnitřní zdroje, jimiž se rozumí potenciál rozvoje území a řízení jeho rozvoje na komunitní bázi.

Mise sestává z následujících principů:

1. Jednotliví aktéři v území jednají, žijí a podnikají svobodně, nikoli však na úkor jiných lidí nebo na úkor přírody a krajiny. Rozvojové aktivity v území jsou vzájemně provázané, koordinované a ve svém souhrnu směřují k naplnění vize. Rozhodování o rozvoji a správě území je založeno na veřejné dohodě jednotlivých aktérů a na jejich spolupráci (kooperativní model soužití).
2. Podstatným atributem rozvoje území je jeho dlouhodobá hospodářská prosperita. Jednotliví aktéři regionálního rozvoje v rámci svých možností podporují růst lidského potenciálu území (tvořivost, vzdělání atd.) a předpoklady pro udržitelný hospodářský růst regionu. Mezi tyto předpoklady patří i maximální zjednodušení podmínek pro podnikání (při dodržení ostatních bodů mise).
3. Mezi základní principy rozvoje území patří naplnění potřeb obyvatel, kteří v území žijí. Těmito potřebami jsou mimo výše uvedené zejména sociální soudržnost a vybavenost území službami pro všechny sociální skupiny obyvatel. Činnost jednotlivých aktérů rovněž směřuje k zachování regionálních specifik, hodnot a tradic. Součástí komunitního rozvoje je dlouhodobá, transparentní a systematická podpora činnosti spolků ze strany obcí a vzájemná spolupráce aktérů v území.
4. Rozvoj území je realizován s ohledem na životní prostředí, přírodu a krajinu. Ochrana těchto hodnot nevychází pouze z etických premis. Přírodní hodnoty představují součást regionální identity a komplexu prostředí, v němž žijí obyvatelé regionu, a v neposlední řadě jsou nezbytným, rozsahem omezeným zdrojem rozvoje území, který je tudíž nezbytné a užitečné chránit.

2.3 FORMULACE CÍLŮ

Formulace přiměřeně ambiciózních rozvojových cílů je prvním krokem po identifikaci hlavních a dílčích problémů. Dobře zvolené a správně formulované cíle umožňují následně najít adekvátní řešení v podobě definice priorit a opatření. Cíle by proto neměly být zaměňovány za nástroje, např. cílem není vybudování čistírny odpadních vod (jedná se o nástroj, resp. projekt), ale zlepšení kvality vody. Současně je třeba formulovat cíle tak, aby byly měřitelné, tedy aby bylo možné jejich plnění monitorovat prostřednictvím sady ukazatelů (indikátorů).

Pro potřeby Strategie CLLD MAS Brána Vysočiny jsou navrženy cíle ve třístupňové hierarchii:

- strategický cíl (odpovídající úrovni celé strategie)
- specifické cíle (odpovídající úrovni problémových oblastí, resp. priorit),
- dílčí cíle (odpovídající úrovni hlavních a dílčích problémů, resp. opatření a aktivit).

Původní rozsah cílů byl širší. S ohledem na požadavky metodiky pro zpracování strategií CLLD byly do SCLLD MAS Brána Vysočiny zařazeny pouze ty cíle, které byly během jednání pracovních skupin označeny jejich členy za zásadní, tedy naplňující nejdůležitější potřeby rozvoje území (to se týká především úrovně specifických cílů). To platí také o výběru opatření a aktivit, které je naplňují – také v tomto případě byly do strategie pracovní skupinou zařazeny pouze ty aktivity, které jsou z hlediska potřeb regionu nejdůležitější a které jsou současně pro region MAS Brána Vysočiny specifické.

Tabulka 1: Strategický cíl, specifické a dílčí cíle

Strategický cíl	
Zvýšit kvalitu života v území MAS Brána Vysočiny	
Specifické cíle	Dílčí cíle
1. Zajistit dlouhodobě udržitelný stav životního prostředí a krajiny včetně její kulturní složky a přiměřené využití tohoto potenciálu pro rozvoj cestovního ruchu a rekreace	1. Posílit koordinaci územního rozvoje 2. Zvýšit podíl tříděného a opětovně využitého odpadu 3. Zkvalitnit životní prostředí uvnitř sídel a péči o krajinu mimo sídla 4. Snížit energetickou náročnost regionu a zvýšit místní energetickou soběstačnost 5. Uchovat hmotné i nehmotné kulturní dědictví regionu 6. Rozvoj šetrného cestovního ruchu včetně jeho koordinace a marketingové podpory
2. Zvýšit ekonomickou prosperitu regionu založenou na šetrné místní produkci a spotřebě	1. Zvýšit a provázat místní výrobu a spotřebu 2. Zvýšit koordinaci a servis pro místní podnikatele se snahou o jejich udržení v regionu a zlepšení podmínek pro jejich činnost 3. Modernizovat a diverzifikovat zemědělskou výrobu
3. Zkvalitnit a diverzifikovat nabídku vzdělávání a volnočasových aktivit	1. Zajistit kvalitní a dostatečně široké volnočasové vyžití pro děti a mládež 2. Zkoordinovat, zmodernizovat a diverzifikovat nabídku kulturních zařízení a kulturních akcí 3. Zkoordinovat, zmodernizovat a diverzifikovat nabídku sportovních zařízení 4. Zkoordinovat a stabilizovat činnost spolků a posílit regionální identitu území 5. Zmodernizovat a diverzifikovat nabídku v oblasti vzdělávání pro různé cílové skupiny obyvatel
4. Zvýšit vědomí sounáležitosti obyvatel a zajistit adekvátní nabídku sociálních a navazujících služeb pro obyvatele	1. Zajistit adekvátní dostupnost a kvalitu zdravotní péče v území 2. Zajistit kvalitní a dostupné sociální a návazné služby pro různé cílové skupiny
5. Zkvalitnit dopravní síť, zvýšit bezpečnost v dopravě a minimalizovat negativní vlivy dopravy na prostředí	1. Zlepšit napojení regionu na okolní centra, zkvalitnit síť silničních komunikací a odstranit závady na této síti 2. Zvýšit bezpečnost a bezbariérovost pěší dopravy a prostupnost sídel pro pěší 3. Zvýšit dostupnost, uživatelskou atraktivitu a komfort veřejné dopravy 4. Zvýšit podíl cyklistické dopravy na dopravních výkonech

2.4 NÁVRH PRIORIT A OPATŘENÍ

Priority jsou v SCLLD MAS Brána Vysočiny zpravidla definovány jako tematické okruhy, které jsou pro další rozvoj regionu zvláště důležité. Každá priorita je ve strategii popsána výčtem opatření, která ji mají naplnit. Ke každé z definovaných priorit je tedy formulováno několik opatření, která představují

soubory konkrétních aktivit. Opatření jsou formulována jako skupiny projektů a aktivit. Popis všech opatření je zpracován v jednotné struktuře, která obsahuje následující body:

- název opatření,
- cíl opatření (tj. specifický cíl),
- aktivity naplňující opatření,
- ukazatele pro monitoring plnění opatření (indikátory).

2.4.1 PRIORITY OBLAST 1: OCHRANA KRAJINY, KULTURNÍ DĚDICTVÍ, ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A CESTOVNÍ RUCH

Opatření 1.1: Územní rozvoj

Cíl opatření	• Posílit koordinaci územního rozvoje
Aktivity naplňující opatření	• Pořizování a aktualizace územních plánů, územních studií a další územně plánovací dokumentace • Inicie důslednějšího vymáhání regulativů územních plánů • Pasportizace brownfields (ploch a objektů bez využití nebo s nejasným či nedostatečným využitím) – ve vazbě na opatření 2.2 • Revitalizace brownfields a lokalizace nových funkcí a aktivit do těchto ploch a objektů
Monitorovací ukazatele	• Počet územních plánů, regulačních plánů a územních studií

Opatření 1.2: Odpadové hospodářství

Cíl opatření	• Zvýšit podíl tříděného a opětovně využitého odpadu
Aktivity naplňující opatření	• Rozšíření a zkapacitnění kontejnerů a sběrných dvorů na tříděný odpad • Řešení likvidace bioodpadu (kompostárna apod.) • Osvěta obyvatel v oblasti nakládání s odpady a prevence černého skládkování • Likvidace černých skládek a starých ekologických zátěží
Monitorovací ukazatele	• Množství odpadů zpracovaných v systémech separace a svozu všech odpadů

Opatření 1.3: Životní prostředí

Cíl opatření	• Zkvalitnit životní prostředí uvnitř sídel a péči o krajinu mimo sídla
Aktivity naplňující opatření	• Aktivity směřující k udržení krajinného rázu a ke zvýšení stability krajiny (vč. zemědělské krajiny ve vazbě na opatření 2.3) • Obnova a rozšíření ploch veřejné zeleně uvnitř sídel • Aktivity vedoucí ke snížení prašnosti uvnitř sídel (zeleně, vodní prvky) • Aktivity vedoucí k zabránění degradace půd a znečišťování vod • Zakládání a obnova rybníků a dalších vodních ploch • Osvěta obyvatel v oblasti hospodaření v krajině • (Aktivity týkající se zklidnění dopravy v sídlech – viz opatření 5.1)
Monitorovací ukazatele	• Plocha obnovené a rozšířené veřejné zeleně v sídlech

Opatření 1.4: Energetika

Cíl opatření	• Snížit energetickou náročnost regionu a zvýšit místní energetickou soběstačnost
Aktivita naplňující opatření	• Snižování energetické náročnosti obytných domů, výrobních aktivit a objektů služeb pro veřejnost (školy, zdravotnická zařízení, úřady atd.) • Zavádění menších obnovitelných zdrojů energie pro místní spotřebu • Rozšíření ekologických způsobů vytápění objektů občanské vybavenosti, obytných i komerčních • Osvěta obyvatel v oblasti šetrných způsobů vytápění a energetických úspor
Monitorovací ukazatele	• Počet domácností s lépe klasifikovanou spotřebou energie; Snížení konečné spotřeby energie ve veřejných budovách; Nová kapacita zařízení pro výrobu energie z obnovitelných zdrojů; Počet stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší, u kterých bylo provedeno opatření ke snížení emisí

Opatření 1.5: Kulturní dědictví

Cíl opatření	• Uchovat hmotné i nehmotné kulturní dědictví regionu
Aktivita naplňující opatření	• Obnova kulturních památek a cenných objektů, které nejsou památkově chráněné • Obnova drobných sakrálních staveb • Realizace kulturních, spirituálních a dalších akcí a událostí v prostorách kulturních památek a dalších cenných objektů (vazba na opatření 3.2) • Obnova, udržení a rozvoj nehmotného kulturního dědictví (kulturní a folklorní události a tradice, obnova výročních tradic; vazba na opatření 3.2)
Monitorovací ukazatele	• Počet revitalizovaných památkových objektů

Opatření 1.6: Cestovní ruch

Cíl opatření	• Rozvoj šetrného cestovního ruchu včetně jeho koordinace a marketingové podpory
Aktivita naplňující opatření	• Rozvoj infrastruktury, služeb a atrakcí šetrného cestovního ruchu (půjčovny jízdních kol, naučné stezky, tematické expozice, atrakce menšího rozsahu pro rodiny s dětmi, rozhledny atd.) • Lokalizace ubytovacích zařízení vyšší kvality, veřejných tábořišť a kempů • Rozvoj venkovské turistiky a agroturistiky navázané na místní zemědělské hospodaření (vazba na opatření 2.3) • Rozšíření činnosti informačních center • Zpracování marketingové strategie cestovního ruchu vč. důkladného marketingového průzkumu a přesnějšího zacílení marketingové činnosti • Zapojení do marketingových aktivit v rámci turistického regionu Vysočina
Monitorovací ukazatele	• Počet projektů zaměřených na rozvoj cestovního ruchu

2.4.2 PRIORITY OBLAST 2: ZEMĚDĚLSTVÍ A PODNIKÁNÍ

Opatření 2.1: Místní ekonomika a místní trh

Cíl opatření	• Zvýšit a provázat místní výrobu a spotřebu
Aktivita naplňující opatření	• Vznik obchodů a tržišť s místními produkty • Vznik multifunkčních objektů s lokalizací komerčních i veřejných služeb ve venkovských obcích • Podpora řemesel a řemeslné dovednosti • Marketing a prezentace regionálních výrobků a služeb a související osvěta veřejnosti • (Obnova kulturních tradic – viz opatření 1.5)
Monitorovací ukazatele	• Počet podpořených podniků/příjemců

Opatření 2.2: Hospodářský rozvoj a trh práce

Cíl opatření	• Zvýšit koordinaci a servis pro místní podnikatele se snahou o jejich udržení v regionu a zlepšení podmínek pro jejich činnost
Aktivita naplňující opatření	• Rozvoj podmínek pro drobné podnikání (podnikatelský inkubátor, celoživotní vzdělávání podnikatelů, publicita příkladů dobré praxe v oblasti podnikání a vzorů pro nové podnikatele, portál s interaktivním seznamem místních podnikatelů a jejich produktů a služeb, poradenství, marketing apod.) • Rozvoj podnikání a přípravy na podnikání specifických skupin obyvatel (ženy, rodiče na rodičovské dovolené, studenti a absolventi) • Rozvoj spolupráce mezi podnikateli a školami v oblasti vzdělávání, uplatnění absolventů, propagace podnikání atd. • Ustavení regionální koordinační platformy podnikatelů určené i pro zapojení podnikatelů do rozhodování o rozvoji území a spolupráci s veřejnými subjekty • Příprava vhodných volných prostor pro podnikání s preferencí nyní nevyužívaných nemovitostí (brownfields), pasportizace těchto nevyužívaných nemovitostí • Podpora realizace nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti (rekvalifikace, veřejně prospěšné práce, společensky účelná pracovní místa, podpora flexibilních forem zaměstnání, apod.)
Monitorovací ukazatele	• Počet podniků pobírajících podporu

Opatření 2.3: Zemědělství

Cíl opatření	• Modernizovat a diverzifikovat zemědělskou výrobu
Aktivita naplňující opatření	• Podpora spolupráce zemědělců a odbytu produktů (např. pořádání akcí motivujících k vzájemné spolupráci, podpora odbytu produktů v místním maloobchodu)

	• Servis a poradenství pro podnikatele v zemědělství (dotační management, projektový management, legislativní poradenství apod.) a zprostředkování tohoto servisu • Modernizace zemědělských podniků (investice do objektů a vybavení) • Podpora zpracování a zvýšení přidané hodnoty zemědělských produktů, diverzifikace zemědělské činnosti • Rozvoj turistiky vázané na zemědělskou činnost (agroturistika, hippoturistika) – ve vazbě na opatření 1.6 • Presentace a marketing místní zemědělské výroby s cílem popularizovat jednotlivé výrobky a zvýšit prestiž samotného zemědělství
Monitorovací ukazatele	• Pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů; Počet podpořených podniků/příjemců

2.4.3 PRIORITY OBLAST 3: KULTURA, VZDĚLÁVÁNÍ, SPORT A VOLNÝ ČAS

Opatření 3.1: Volnočasové aktivity pro děti a mládež

Cíl opatření	Zajistit kvalitní a dostatečně široké volnočasové vyžití pro děti a mládež
Aktivity naplňující opatření	- Vznik, rozšíření a modernizace zařízení a zázemí pro děti a mládež (klubovny pro děti, školní kluby, zájmová činnost a kroužky, dětská hřiště atd.) - Další vzdělávání vedoucích zájmových činností dětí a mládeže - Rozšíření atraktivních pohybových a dalších aktivit ve školách i mimo školy (viz též opatření 3.5)
Monitorovací ukazatele	Počet podpořených vzdělávacích zařízení (výstup)

Opatření 3.2: Kultura

Cíl opatření	Zkoordinovat, zmodernizovat a diverzifikovat nabídku kulturních zařízení a kulturních akcí
Aktivity naplňující opatření	- Koordinace, organizace a propagace kulturních akcí - Organizace kulturních akcí pro specifické skupiny obyvatel - Modernizace zázemí pro pořádání kulturních a dalších akcí (víceúčelové sály, efektivnější využití stávajících prostor, nákup a modernizace techniky a vybavení atd.) - Úprava veřejných prostranství pro pořádání kulturních akcí (koncertů, divadelních představení apod. v parcích, na náměstích a nábvších) a pořádání takových akcí - Rozvoj tradice pravidelných akcí oživujících místní historii a kulturu, případně založení akcí nových - Rozšíření spolupráce s družebními a partnerskými městy, zapojení těchto měst do kulturních akcí - Podpora zapojení podnikatelů do rozvoje kultury a pořádání kulturních akcí
Monitorovací ukazatele	Počet kulturních akcí realizovaných v regionu za 1 rok

Opatření 3.3: Sport

Cíl opatření	Zkoordinovat, zmodernizovat a diverzifikovat nabídku sportovních zařízení
Aktivity naplňující opatření	- Koordinace, organizace a propagace sportovních akcí - Tvorba, inovace a modernizace sportovních zařízení (veřejná sportoviště, tělocvičny, fitness parky, skate parky, multifunkční sportovní areály, zázemí pro netradiční sporty atd.) - Rozšíření atraktivních pohybových aktivit do škol

	• Další vzdělávání trenérů • Pořádání akcí na podporu rekreačního sportu u nesportujících • Pořádání akcí na podporu sportu jako společné rodinné aktivity
Monitorovací ukazatele	• Počet členů sportovních klubů v území

Opatření 3.4: Spolková činnost

Cíl opatření	• Zkoordinovat a stabilizovat činnost spolků a posílit regionální identitu území
Aktivity naplňující opatření	• Podpora spolupráce a koordinace mezi spolky • Podpora finanční soběstačnosti spolků a směřování k dlouhodobé udržitelnosti jejich činnosti • Obnova lidových zvyků a atributů (kroje, hody, masopust atd.; ve vazbě na opatření 1.5 a 3.2)
Monitorovací ukazatele	• Počet členů spolků v území

Opatření 3.5: Vzdělávání a školství

Cíl opatření	• Zmodernizovat a diverzifikovat nabídku v oblasti vzdělávání pro různé cílové skupiny obyvatel
Aktivity naplňující opatření	• Modernizace a vybavení prostor pro vzdělávání, škol a školských zařízení, rozšíření jejich kapacit • Podpora nabídky alternativních vzdělávacích programů (forem vzdělávání) • Podpora sociální inkluze na školách (bezbariérové úpravy, kompenzační pomůcky, asistenti pedagoga) • Vydávání naučných a popularizačních publikací věnovaných místnímu regionu • Zapojení kulturních zařízení (knihovny, sály, výstavní expozice atd.) do školního vzdělávání s důrazem na poznávání místního regionu • Vzdělávání a populárně-naučné akce pro veřejnost • Vzdělávání dospělých a aktivity typu univerzit třetího věku • Rozvoj specifických znalostí a dovedností u dětí, mládeže, ale i dospělých (finanční gramotnost, jazykové dovednosti apod.) • Přenos zkušeností a pozitivních vzorů mezi vzdělávacími institucemi uvnitř regionu i zvnějšku
Monitorovací ukazatele	• Podíl osob předčasně opouštějících vzdělávací systém, Počet podpořených vzdělávacích zařízení

2.4.4 PRIORITY OBLAST 4: SOCIÁLNÍ SOUDRUŽNOST

Opatření 4.1: Zdravotnictví

Cíl opatření	Zajistit adekvátní dostupnost a kvalitu zdravotní péče v území
Aktivity naplňující opatření	- Zajištění kvalitní péče pro psychiatrické pacienty včetně terénní psychiatrické péče - Rozšíření domácí hospicové a terénní ošetrovatelské služby - Zajištění dostupnosti zdravotnických zařízení veřejnou dopravou - Rekonstrukce a modernizace objektů a vybavení zdravotnických zařízení, odstranění jejich bariérovosti
Monitorovací ukazatele	Průměrná délka hospitalizace v institucích dlouhodobé psychiatrické péče; Počet podpořených poskytovatelů psychiatrické péče, Počet podpořených mobilních týmů

Opatření 4.2: Sociální a návazné služby

Cíl opatření	Zajistit kvalitní a dostupné sociální a návazné služby pro různé cílové skupiny
Aktivity naplňující opatření	- Zajištění informovanosti občanů o nabídce sociálních služeb - Zapojení obcí do spolufinancování sociálních služeb - Podpora preventivních programů - Vybavení a modernizace zařízení sociálních služeb - Uspokojení potřeb a podpora zdravotně postižených občanů (kompenzační pomůcky, vybavení terénních služeb, bezbariérová infrastruktura) - Integrace seniorů a zdravotně postižených prostřednictvím zapojení do komunitního života - Podpora dostupnosti rodinného poradenství, psychologického poradenství, rodinné terapie a právního poradenství - Nabídka uplatnění na trhu práce pro osoby se zdravotním postižením a sociálním znevýhodněním - Podpora sociálního podnikání - Podpora domácností pečujících o dlouhodobě nevléčitelně nemocné a o seniory - Podpora péče o děti, které nemohou navštěvovat mateřské školy a péče o děti mladšího školního věku po ukončení výuky - Podpora dostupného a sociálního bydlení a nízkonákladového bydlení - Podpora dostupnosti služeb pro sociálně znevýhodněné občany (potravinová banka, šatník apod.) - Podpora finanční soběstačnosti poskytovatelů sociálních služeb a neziskových organizací, směřování k dlouhodobé udržitelnosti - Podpora rodin s nižšími příjmy - nehmotné výhody apod.
Monitorovací ukazatele	Kapacita služeb a sociální práce; Míra nezaměstnanosti osob s nejvyšším

vzděláním; Počet podpořených zázemí pro služby a sociální práci; Počet podpořených polyfunkčních komunitních center; Počet podniků pobírajících podporu;

2.4.5 PRIORITY OBLAST 5: DOPRAVA A INFRASTRUKTURA

Opatření 5.1: Silniční infrastruktura

Cíl opatření	Zlepšit napojení regionu na okolní centra, zkvalitnit síť silničních komunikací a odstranit závady na této síti
Aktivita naplňující opatření	- Iniciace obnovy silnic II. a III. třídy, podpora jejich vlastníka (Jihomoravského kraje) při identifikaci míst, která jsou v nejvíce nevyhovujícím stavu - Obnova místních komunikací a chodníků - Iniciace odstraňování dopravních závad na silnicích II. třídy (obchvaty, rozšíření a narovnávání silnic atd.) - Podpora výstavby rychlostní silnice R43 - Dopravní opatření ke snížení negativních dopadů automobilové dopravy na životní prostředí - Řešení dopravy v klidu (rozšiřování odstavných ploch pro osobní automobily, odstavná parkoviště typu P+R apod.)
Monitorovací ukazatele	Celková délka nově postavených silnic; Celková délka rekonstruovaných nebo modernizovaných silnic

Opatření 5.2: Pěší doprava

Cíl opatření	Zvýšit bezpečnost a bezbariérovost pěší dopravy a prostupnost sídel pro pěší
Aktivita naplňující opatření	- Dopravní opatření ke zvýšení bezpečnosti a zklidnění dopravy na průtazích obcemi - Odstraňování konfliktních míst mezi pěší a automobilovou dopravou, modernizace a úprava přechodů pro chodce - Výstavba chodníků v obcích podél hlavních silnic - Odstraňování bariérovosti pěší a veřejné dopravy (bariérové přechody pro chodce, schody, bezbariérové zastávky hromadné dopravy atd.) - Obnova a budování cest pro pěší s cílem zvýšení prostupnosti sídel a venkovské krajiny
Monitorovací ukazatele	Podíl veřejné osobní dopravy na celkových výkonech v osobní dopravě; Počet realizací vedoucích ke zvýšení bezpečnosti v dopravě

Opatření 5.3: Veřejná doprava

Cíl opatření	Zvýšit dostupnost, uživatelskou atraktivitu a komfort veřejné dopravy
Aktivita naplňující opatření	- Rekonstrukce zastávek veřejné autobusové dopravy - Iniciace rekonstrukce železničních stanic včetně žst. Tišnov - Iniciace rozšíření dopravní obslužnosti veřejnou dopravou během víkendů vč. možnosti optimalizace dopravních výkonů na úkor jiných časových

	období během týdne
Monitorovací ukazatele	Podíl veřejné osobní dopravy na celkových výkonech v osobní dopravě; Počet nových nebo rekonstruovaných přestupních terminálů ve veřejné dopravě

Opatření 5.4: Cyklistická doprava

Cíl opatření	Zvýšit podíl cyklistické dopravy na dopravních výkonech
Aktivita naplňující opatření	- Výstavba páteřních cyklostezek pro využití jízdního kola jako dopravního prostředku pro každodenní pohyb obyvatel i pro rekreaci - Instalace doprovodné infrastruktury pro cyklistickou dopravu (stojany na kola v obcích, "cykloparkoviště" u nádraží a zastávek) - Zavedení systému půjčování a sdílení jízdních kol
Monitorovací ukazatele	Podíl cyklistiky na přepravních výkonech; Délka nově vybudovaných cyklostezek a cyklotras

3 INTEGROVANÉ A INOVATIVNÍ RYSY STRATEGIE A HIERARCHIE CÍLŮ

Problémy řešené v pěti zvolených prioritních oblastech nemohou být vnímány izolovaně a ve své komplexnosti nemohou být řešeny prostřednictvím jednoho projektu bez dalších vazeb. Strategie naopak vytváří podmínky pro realizaci souboru projektů a opatření, které jsou schopny společně dosáhnout významného efektu (např. vybudování infrastruktury společně s podporou lidských zdrojů, péče o životní prostředí ve vazbě na zemědělskou výrobu apod.). V rámci CLLD je možné tyto intervence sdružit tak, aby mohly být spolu koordinovány a jejich výsledný efekt byl co největší. Právě proto je nutná intervence z více OP, které jsou k sobě v mnoha oblastech komplementární. Prostřednictvím nástroje CLLD bude zajištěno, že subjekty budou mít možnost využít více zdrojů k řešení vybraných komplexních problémů a proto budou schopny dosáhnout znásobeného efektu. Integrovanost lze spatřovat v několika rovinách:

- **územní integrovanost**, kdy budou realizovány projekty a aktivity s nadmístním, často celoregionálním dopadem;
- **věcná integrovanost**, kdy budou koordinovaně realizovány věcně související aktivity, které zpravidla i v důsledku roztržitosti zdrojů bývají prováděny odděleně;
- **finanční integrovanost**, kdy do financování budou zapojeny zdroje z různých specifických cílů jednoho operačního programu, případně z různých operačních programů;
- **organizační integrovanost**, tedy společný koordinovaný postup jednotlivých subjektů v území založený na partnerském principu.

Území MAS Brána Vysočiny zahrnuje sídla mající různou velikost a funkční specializaci. Na jedné straně se nachází Tišnov s koncentrací hospodářských, obslužných a administrativních funkcí, na straně druhé pak malé obce, které se potýkají s typickými projevy svého venkovského charakteru (infrastrukturní deficit, dostupnost služeb a pracovních míst) a periferní polohy v rámci Jihomoravského kraje. I z tohoto důvodu je nezbytné přistupovat k rozvoji území komplexně tak, aby řešení problémů v některých obcích nebylo na úkor obcí jiných.

Zvolené cíle Strategie CLLD MAS Brána Vysočiny a jim odpovídající opatření jsou členěné tematicky. V řadě případů by však toto „rozdělení reality“ mohlo vést k popření integrovaného přístupu a k (nežádoucímu) parciálnímu řešení dílčích potřeb a problémů. Jednotlivá témata přitom na sebe více či méně navazují. Následující text podává přehled komplexních témat (průřezových napříč opatřeními), které nositel strategie považuje za zásadní (tučně jsou vyznačené jednotlivé průřezové/integrované cíle).

Důležité integrované téma, které strategie řeší prostřednictvím několika opatření, je oblast **zvýšení efektivity vzdělávání, podpory podnikání, pracovního trhu a inovací a rozvoje ekonomiky**. Tento komplex aktivit zahrnuje různé stupně vzdělávání (včetně vzdělávání základního či dokonce předškolního), společné projekty v oblasti pracovního trhu (koordinace jednotlivých subjektů, celoživotní vzdělávání obyvatel) i podporu podnikání ve smyslu stimulace podnikatelské aktivit, odstraňování bariér pro podnikání. V rámci strategie jsou tyto aktivity zařazené zejména v opatřeních 1.6, 2.1, 2.2, 2.3 a 3.5.

Pro udržitelný rozvoj je nezbytné, aby byly úspěchy v oblasti hospodářského rozvoje doprovázeny kvalitním sociálním prostředím a životním prostředím, resp. aby hospodářský rozvoj nebyl realizován

na jejich úkor. Region má relativně zdravé životní prostředí a disponuje cennými přírodními hodnotami (říční a lesní ekosystémy, geologické a geomorfologické unikáty atd.). Přesto je možné v této oblasti vysledovat některé nepříznivé jevy a procesy. Jedním z těch zásadních jsou narušení rázu krajiny (především krajiny sídelní) v důsledku necitlivých zásahů do urbanistického řešení sídel nebo lokálně zhoršená kvalita ovzduší daná především dopravní zátěží, ale také znečištěním ze stacionárních zdrojů, zejména lokálních topenišť. Životní prostředí přinejmenším lokálně zhoršuje také chybějící technická infrastruktura, zejména pak odkanalizování menších sídel a jejich částí. Oblast jako celek má rezervy také v energetické náročnosti a soběstačnosti a vyžaduje realizaci energetických úspor. Velkou výzvou do budoucna je proto **eliminace environmentálních zátěží a rizik, která mají i hospodářské souvislosti** (eroze půd, zhoršená retenční schopnost krajiny atd.). Tyto problémy vyžadují opět komplexní přístup a jsou řešené především v rámci opatření 1.1–1.4, ale i opatřeními v oblasti dopravy (5.2–5.4).

Základním předpokladem dalšího ekonomického rozvoje a konkurenceschopnosti celého regionu je **rozvoj dopravy a mobility na principech SMART**. Výzvou, která překračuje možnosti této strategie, je zajištění dostupnosti nadregionálních center. Strategie se proto soustředí především na provázanost jednotlivých druhů dopravy, zvyšování bezpečnosti v dopravě, zvýšení atraktivity udržitelných druhů dopravy, zavádění inteligentních opatření v dopravě (silniční, veřejné) a eliminaci negativních vlivů dopravy na životní prostředí. Jednotlivé dopravní módy jsou při zohlednění tohoto principu vzájemně provázané a koexistují na bázi kooperace, nikoli konkurence. Průběžně musí být doplňován a modernizován vozový park veřejné dopravy. Tématu dopravy a mobility se dotýkají především opatření 5.1–5.4, ale zprostředkovaně také „hospodářských“ opatření 2.1–2.3 a opatření zaměřených na životní prostředí (zejména 1.3).

Sociální prostředí v regionu se v podmínkách regionu na rozhraní jižní Moravy a Vysočiny, které patří v Česku obecně k regionům se silnou identitou a sounáležitostí obyvatelstva, vyznačuje relativní stabilitou. Přesto se i v této oblasti odehrávají změny, které vedou k větší polarizaci společnosti podle sociálního, vzdělanostního či ekonomického statusu. Tento proces má i svůj prostorový vzorec, v rámci něhož dochází ke koncentraci mladých, vzdělaných aktivních obyvatel větších měst a jejich zázemí (typicky okolí nejbližší zázemí Brna, ale částečně i městečka ve větší vzdálenosti, např. Tišnov), které pro tyto skupiny obyvatel plní funkci pracovního a společenského centra. Část mladších a vzdělanějších obyvatel z regionu odchází za studiem a prací do Brna a následně se usazuje v jeho nejbližším okolí (urbanizace, následně suburbanizace). Existuje však také opačný migrační tok, který do zájmového území přivádí nové obyvatele, a to buď opět v rámci suburbanizace, která zasahuje některé obce na území MAS Brána Vysočiny, nebo v rámci kontraurbanizace zasahující venkovské obce v perifernější poloze. Některé části území MAS Brána Vysočiny (zejména nejmenší obce) se potýkají se zhoršováním své ekonomické a sociální situace s tím, jak v nich dochází ke stárnutí obyvatel, postupným snižováním jejich počtu a ke koncentraci obyvatel s nižším sociálním, ekonomickým a vzdělanostním statusem. Tyto obce mají také největší problémy s nezaměstnaností. Tyto skutečnosti spolu se sociodemografickými trendy (stárnutí obyvatel, větší provázání rodinného a pracovního života rodičů atd.) vyvolávají potřebu **koordinovaného řešení nabídky sociálních, vzdělávacích a zdravotních služeb**. Dlouhodobě je potřeba rozvíjet a integrovat sociální a zdravotní služby pro specifické cílové skupiny (seniory, matky s dětmi, ohrožené skupiny). Všem takto ohroženým skupinám je nutné umožnit přístup k zaměstnání, vzdělávání, bydlení. Vhodnou formou se mohou stát mj. sociální podniky. Dalším cílem je zvyšování nabídky a kvality terénní sociální práce a terénních programů a rozvoj inkluzivního vzdělávání. Uvedenými výzvami se zabývají opatření 3.5, 4.1 a 4.2.

Se zmíněnými sociálními aspekty území souvisí také **formování územní identity, sounáležitosti a soudržnosti obyvatel**. Toho chce strategie dosáhnout prostřednictvím zachování, obnovy a oživení hmotného a nehmotného kulturního dědictví, rozvoje občanské společnosti (reprezentované

například spolkovou činností), realizace kulturních a dalších akcí. K tomu přispějí opatření 3.1–3.4 orientovaná na společenskou dimenzi rozvoje regionu (kultura, sport, volný čas, spolková činnost), ale i opatření 1.5, které přispívá k péči o kulturní krajinu jako nedílné součásti identity regionu.

Zásadní výzvou pro většinu venkovských oblastí v Česku je **zajištění, resp. udržení jejich občanské vybavenosti a dopravní dostupnosti**, a tedy i celkové životaschopnosti. Obce v regionu se jen výjimečně potýkají s problémem vylidňování sídel a stárnutím obyvatel. Přesto je vedle zvyšování kvality jednotlivých služeb pro občany nezbytné také udržení nebo zvýšení jejich dostupnosti, což je nezbytným předpokladem pro udržení životaschopnosti venkova. Infrastruktury, kvality a dostupnosti služeb a občanské vybavenosti se týkají zejména opatření 3.1–3.3, 3.5, 4.1 a 4.2, která se sice věcně odlišují (kultura, vzdělávání, sociální služby...), ale naplňují tento průřezový cíl, a také některá „dopravní“ opatření (zejména 5.3) přispívající k dostupnosti uvedených služeb.

Adekvátní reakce na výše nastíněné oblasti rozvojových priorit není možná bez hledání řešení, která přinesou žádoucí zlepšení stavu. Tato řešení do značné míry spočívají také v hledání inovativních prvků a metod, reagujících především na rozvojové problémy, které se pomocí zažitých metod nedaří v dlouhodobém horizontu uspokojivě řešit.

V oblasti **ochrany krajiny** spočívají inovativní prvky mj. v pořizování územních studií, které hledají řešení specifických rozvojových problémů v území, nebo detailněji specifikují podmínky pro změny v určité rozvojové zóně (Opatření 1.1). Tyto územně plánovací podklady jsou přitom v praxi používány ve venkovských oblastech pouze zřídka, jejich použití by však mohlo zvýšit kvalitu procesu územního plánování, který má zejména u menších měst a obcí často ryze formální význam bez ohledu na rozvojové výzvy v území. K řešení dlouhodobě neefektivní snahy o revitalizaci brownfieldů může přispět také navrhovaná pasportizace brownfieldů v území, jejich následná revitalizace může přispět k řešení dlouhodobě přetrvávajícího problému rozšiřování ploch sídel do volné krajiny. Rezervy v systému nakládání s odpady může řešit podpora separace a recyklace odpadu prostřednictvím rozšíření a zkapacitnění odpadních nádob a sběrných dvorů na tříděný odpad, jakož i řešení likvidace bioodpadu, které je na venkově často podceňované (Opatření 1.2). Na dlouhodobě neřešený problém prašnosti v sídlech s negativními vlivy na zdraví obyvatel reagují aktivity spočívající mj. ve výsadbě ochranné zeleně a vytváření vodních prvků v sídlech, ke stabilizaci vodního režimu v krajině může přispět navrhované zakládání rybníků a dalších vodních ploch (Opatření 1.3). Ke kvalitě ovzduší může výrazně přispět snižování energetické náročnosti a rozšíření ekologických způsobů vytápění v sektoru bydlení, výroby i služeb (Opatření 1.4). K obligátní obnově kulturních památek a cenných objektů může přispívat také jejich větší využívání prostřednictvím realizace kulturních, spirituálních a dalších akcí a událostí v těchto objektech, což přispěje nejen k ekonomické životaschopnosti těchto objektů, ale i k uvědomění veřejnosti o významu a potřebách těchto objektů (Opatření 1.5). Kromě podpory nabídky v oblasti cestovního ruchu může být velmi přínosný také koncepční marketing regionu mj. prostřednictvím zpracování marketingové strategie cestovního ruchu a zapojení do marketingových aktivit v rámci turistického regionu Vysočina (Opatření 1.6).

V oblasti **zemědělství a podnikání** může přispět k zajištění odbytu místních produktů mj. podpora krátkých dodavatelských řetězců, a to formou vzniku obchodů a tržišť s místními produkty, i marketingu regionálních výrobků a služeb (Opatření 2.1). K rozvoji podnikání může přispívat mj. marketingová podpora, nabídka prostor pro podnikání, vzdělávání podnikatelů či spolupráce podnikatelů se školami (Opatření 2.2). Kromě zmíněné podpory odbytu na regionálním trhu, může rozvoji zemědělství prospívat mj. servis a poradenství zemědělcům (např. ve věci dotačních příležitostí), podpora investic do zemědělské výroby, zvýšení přidané hodnoty zemědělské produkce či diverzifikace produkce (Opatření 2.3).

Ke kvalitě života v regionu a regionální identitě nemalou měrou přispívá oblast **kultury, vzdělávání, sportu a volného času**. Volnočasové vyžití dětí a mládeže je přitom vhodné podpořit nejen budováním vhodného zázemí, ale i podporou nedostatkových lidských zdrojů v této oblasti, a to mj. prostřednictvím dalšího vzdělávání vedoucích zájmových činností dětí a mládeže (Opatření 3.1). Totéž platí i u sportu, kde je obdobně kladen důraz na další vzdělávání trenérů (Opatření 3.3). V oblasti kultury může být pozitivních změn dosaženo nejen podporou zázemí ve formě objektů i úprav veřejných prostranství pro účely pořádání kulturních akcí, ale i systematická koordinace a propagace kulturní nabídky v regionu mj. s důrazem na akce pro specifické skupiny obyvatel (Opatření 3.2). Přetrvávající finanční potíže spolků může mj. řešit směřování spolků k dlouhodobé udržitelnosti jejich činnosti (Opatření 3.4). Ke zvýšení kvality a atraktivity počátečního vzdělávání má přispět jak modernizace a vybavení prostor pro vzdělávání, tak podpora nabídky alternativních vzdělávacích programů, efektivitu vzdělávání má podpořit také zapojení kulturních zařízení do školního vzdělávání, vzdělávání a populárně-naučné akce pro veřejnost nebo přenos zkušeností a pozitivních vzorů mezi vzdělávacími institucemi uvnitř regionu i zvnějšku (Opatření 3.5).

Sociální soudružnost (nejen) v regionu MAS BV má podpořit přeměna sociálních služeb a zdravotnictví ve služby komunitního typu, které umožňují klientům setrávat v jejich přirozeném prostředí, v čemž je mají podpořit nová zařízení i rozšířené kapacity ambulantních, terénních a nízkokapacitních pobytových sociálních a zdravotních služeb. V oblasti zdravotnictví se to týká především psychiatrické a ošetrovatelské péče (Opatření 4.1), v oblasti sociálních služeb široké škály služeb pro cílové skupiny seniorů, osob zdravotně postižených, dětí a mládeže a osob ohrožených sociálním vyloučením (Opatření 4.2).

V oblasti silniční **dopravy a infrastruktury** může k řešení rozvojových problémů přispět iniciativní a podpůrný přístup místních aktérů k prosazování obnovy silnic II. a III. třídy a odstraňování dopravních závad na silnicích II. třídy ze strany jejich správce (Opatření 5.1). Významnou rozvojovou výzvou je zvyšování bezpečnosti účastníků silničního provozu, a to prostřednictvím zklidňování dopravy na průtazích frekventovaných silnic intravilány sídel a odstraňování konfliktních míst mezi pěší a automobilovou dopravou, potřeby specifických skupin obyvatel pomůže řešit odstraňování bariérovosti pěší a veřejné dopravy (Opatření 5.2). Atraktivitu veřejné dopravy může zvýšit jak rekonstrukce autobusových a železničních zastávek a stanic, tak reorganizace výkonů dopravní obslužnosti spočívající v posílení víkendových spojů (Opatření 5.3). Vedle obligátní výstavby cyklostezek může k vyššímu využívání cyklistické dopravy přispívat také budování doprovodné infrastruktury a zavedení systému půjčování a sdílení jízdních kol (Opatření 5.4).

4 VAZBA NA STRATEGICKÉ DOKUMENTY

Cílem této kapitoly je poskytnutí přehledu relevantních strategií, které mají na daném území dopad a popis jejich vazby na SCLLD MAS Brána Vysočiny. V rámci kapitoly byly zmapovány vazby SCLLD MAS Brána Vysočiny na následující dokumenty:

- Strategický plán rozvoje města Tišnova
- Strategie rozvoje Jihomoravského kraje 2020
- Strategie regionálního rozvoje ČR 2014–2020
- Komunitní plán sociálních služeb SO ORP Tišnov na období 2013-2014
- Analýza sociálně vyloučených lokalit v ČR
- Integrovaná strategie rozvoje Brněnské metropolitní oblasti pro uplatnění nástroje integrované územní investice (ITI)

V následující tabulce je znázorněna vazba opatření Obecné strategie SCLLD (kapitola 2.4 Strategické části SCLLD MAS BV) na opatření mapovaných strategických dokumentů. Vazba SCLLD MAS BV na příslušné dokumenty je stručně popsána v další části této kapitoly.

Tabulka 2: Přehled vazeb SCLLD MAS BV na strategické dokumenty

Strategický dokument	Priorita / cíl / opatření apod. (dle konkrétního strategického dokumentu)	Vazba na opatření SCLLD
Strategický plán rozvoje města Tišnov	1.1 Odstranit závady v silniční infrastruktuře a omezit negativní dopady silničního provozu na obytné prostředí města	5.1, 5.2
	1.2 Zvýšit a zkvalitnit vybavenost města infrastrukturou pro pěší a cyklisty	5.2, 5.4
	1.3 Zvýšit atraktivitu a využitelnost veřejné dopravy pro obyvatele města	5.3
	2.1 Zatraktivnit fyzické prostředí města a odstranit konflikty zájmů v území s preferencí environmentálně šetrných forem územního rozvoje města	1.1, 1.3
	2.2 Zredukovat stávající environmentální zátěže, zamezit vzniku zátěží nových a ochránit přírodní hodnoty v území vč. osvěty veřejnosti	1.2, 1.3, 1.4
	3.1 Zajistit plochy a objekty vybavené pro potřeby podnikání	1.1, 2.2
	3.2 Zkvalitnit komunikaci a spolupráci mezi podnikateli a jednotlivými subjekty veřejného sektoru (město, školy, Úřad práce atd.)	2.2, 2.3
	3.3 Zvýšit a využít potenciál města pro rozvoj rekreace a cestovního ruchu	1.5, 1.6
	4.1 Doplnit občanskou vybavenost v nedostatečně vybavených částech města (vč. venkovských sídel, která jsou součástí Města Tišnov)	1.5, 3.2, 3.3
	4.2 Rozšířit, zkvalitnit a propagovat kulturní a volnočasovou nabídku ve městě	3.1, 3.2, 3.3, 3.4
	4.3 Zvýšit bezpečnost a snížit kriminalitu a výskyt sociálně patologických jevů ve městě	5.2
	5.1 Zajistit kapacitní a kvalitní vzdělávání ve městě	3.5

Strategický dokument	Priorita / cíl / opatření apod. (dle konkrétního strategického dokumentu)	Vazba na opatření SCLLD
Strategie rozvoje Jihomoravského kraje 2020	5.2 Zajistit kapacitní a kvalitní zdravotní a sociální služby s ohledem na potřeby obyvatelstva i možnosti jejich financování	4.1, 4.2
	Opatření 1.2: Kvalitní prostředí pro podnikání	2.2, 1.6
	Opatření 1.3: Efektivní marketing kraje	1.6
	Opatření 2.1: Rozšíření služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením	4.1, 4.2
	Opatření 2.2: Zkvalitnění a rozšíření nabídky celoživotního vzdělávání a kulturního vyžití	3.5, 3.2
	Opatření 2.3: Zkvalitnění školního vzdělávání dětí a mládeže vč. aktivit mimo výuku	3.5
	Opatření 2.4: Zajištění dostupnosti služeb pro osoby ohrožené sociálním vyloučením	4.2, 2.2, 3.5
	Opatření 2.6: Zajištění kvalitní péče o zdraví a sportovního vyžití	3.3, 3.5
	Opatření 3.1: Výstavba a modernizace páteřní silniční sítě a sítě páteřních cyklostezek	5.1, 5.4
	Opatření 3.5: Rozšíření a zkvalitnění systému protipovodňové ochrany	1.3
	Opatření 3.6: Zajištění udržitelného zásobování a využívání energií	1.4
	Opatření 4.1: Zachování dostupnosti veřejných služeb	2.1
	Opatření 4.3: Rozvoj podnikatelských aktivit	2.1, 2.2
	Opatření 4.4: Modernizace infrastruktury	5.1, 5.3
	Opatření 4.5: Zemědělství a péče o krajinu	2.3, 1.3
Strategie regionálního rozvoje ČR 2014–2020	3.1 Zvýšení kvality a vybavenosti veřejnými službami	3.5, 4.1, 4.2
	3.2 Rozvoj a zlepšování podmínek pro volnočasové aktivity obyvatel a pro využití kulturního potenciálu	3.1, 3.2, 3.3, 3.4
	3.3 Podpora bydlení jako nástroje sociální soudržnosti	4.2
	4.1 Zajištění odpovídající kapacity infrastruktury veřejných služeb	3.5, 4.1, 4.2
	4.2 Zlepšení vnitřní a vnější obslužnosti území	5.1, 5.3
	4.3 Podpora inovací v podnikání	2.2
	5.1 Podpora rozvoje lokální ekonomiky	1.6, 2.2
	5.3 Zajištění základních služeb a obslužnosti	3.5, 4.1, 4.2, 5.3
	6.1 Odstraňování starých ekologických zátěží, revitalizace brownfields a území po bývalé těžbě nerostných surovin	1.1
	6.2 Snížení produkce komunálních odpadů a zvýšení jejich materiálového využití	1.2
	6.3 Využívání obnovitelných zdrojů energie a podpora úspor energie ve vazbě na místní podmínky	1.4
	6.5 Udržitelné užívání vodních zdrojů	1.3

Strategický dokument	Priorita / cíl / opatření apod. (dle konkrétního strategického dokumentu)	Vazba na opatření SCLLD
Komunitní plán sociálních služeb SO ORP Tišnov na období 2013-2014	7.1 Zlepšení kvality prostředí v sídlech, ochrana a rozvoj krajinných hodnot	1.3
	7.2 Posílení preventivních opatření proti vzniku živelních pohrom	1.3
	Priorita č. 1 Nastavení procesů komunitního plánování sociálních služeb na úrovni ORP Tišnov	4.2
	Priorita č. 2 Setrvání seniorů v přirozeném prostředí a jejich aktivizace	4.2, 4.1
	Priorita č. 3 Dostupnost služeb pobytových zařízení pro seniory	4.2
	Priorita č. 4 Pomoc a podpora osobám pečujícím o seniory	4.2
	Priorita č. 5 Integrace osob s mentálním a kombinovaným postižením do společnosti a jejich aktivizace	4.2
	Priorita č. 6 Pomoc osobám pečujícím v domácnosti o chronicky nemocné a zdravotně postižené	4.2, 4.1
	Priorita č. 7 Integrace osob s duševním onemocněním do společnosti a pomoc rodinným příslušníkům	4.2
	Priorita č. 8 Podpora zdravotně postižených občanů při řešení nepříznivých životních situací	4.2
	Priorita č. 9 Podpora rodin s dětmi se specifickými potřebami z důvodu mentálního, smyslového, tělesného, kombinovaného postižení a poruchami autistického spektra	4.2, 4.1
	Priorita č. 10 Podpora sociálních služeb zaměřených na práci s dětmi a mládeží v nepříznivé životní situaci a práci v oblasti prevence rizikového chování	4.2
	Priorita č. 11 Podpora integrace občanů ohrožených sociálním vyloučením, zejména z důvodu etnické příslušnosti se zaměřením na romskou komunitu	4.2
	Priorita č. 12 Podpora občanů při řešení nepříznivých sociálních situací se zaměřením na prevenci sociálního vyloučení a minimalizaci následků krizových situací	4.2
Analýza sociálně vyloučených lokalit v ČR	Nemá strukturovanou strategickou část	2.2, 3.5, 4.2
Integrovaná strategie rozvoje Brněnské metropolitní oblasti pro uplatnění nástroje integrované územní investice (ITI)	Opatření A.1: Terminály veřejné dopravy a systémy P+R	5.3
	Opatření A.5: Regionální silniční síť navazující na síť TEN-T	5.1
	Opatření A.6: Cyklistická a pěší doprava	5.2, 5.4
	Opatření B.3: Protipovodňová opatření	1.3
	Opatření B.6: Třídění a předcházení vzniku odpadů	1.2
	Opatření B.7: Materiálové a energetické využití odpadů	1.2
	Opatření B.8: Plochy a prvky sídelní zeleně	1.3
	Opatření C.4: Budování kapacit a kvality zařízení pro celoživotní učení	3.5
	Opatření C.6: Klíčové kompetence již od počátečního vzdělávání	3.5
	Opatření D.1: Zkvalitnění a rozvoj sítě sociálních a návazných služeb	4.2
	Opatření D.2: Doplnění kapacit infrastruktury sociálních a návazných služeb	4.2
	Opatření D.3: Budování sociálního bydlení	4.2

STRATEGICKÝ PLÁN ROZVOJE MĚSTA TIŠNOV

Strategický plán je základním koncepčním dokumentem největšího města v zájmovém regionu a současně jeho přirozeného spádového centra. Strategický plán byl jedním z hlavních vstupů pro tvorbu SCLLD MAS BV a návaznost SCLLD na Strategický plán města Tišnova byla zajištěna i prostřednictvím kolektivu zpracovatele a některých členů pracovních skupin a řídicího výboru SCLLD,

kterí se podíleli na tvorbě obou dokumentů. I vzhledem k funkci města Tišnova jako obslužného centra MAS BV, kde žije většina obyvatel zájmového území, jsou tak obě strategie silně provázané a většina opatření SCLLD MAS BV navazuje na opatření SP města Tišnova.

STRATEGIE ROZVOJE JIHOMORAVSKÉHO KRAJE 2020 (2012)

Strategie je základním koncepčním dokumentem Jihomoravského kraje. Byla zpracována s výhledem do roku 2020, který se záměrně časově překrývá s programovým obdobím 2014–20. Strategie si stanovuje 4 hlavní rozvojové priority:

1. Konkurenceschopná regionální ekonomika v evropském/globálním měřítku
2. Kvalitní a odpovídající nabídka veřejných služeb
3. Rozvoj páteční infrastruktury a dopravního napojení kraje
4. Dlouhodobá životaschopnost znevýhodněných částí kraje

Důležité je, že první a třetí priorita jsou orientovány především na Brněnskou aglomeraci, druhá priorita nemá územní rozměr a čtvrtá priorita je zaměřena naopak na venkovské regiony. Pro strategii CLLD jsou tedy relevantní zejména druhá a čtvrtá priorita, protože území MAS Brána Vysočiny je venkovskou oblastí. Vzhledem k blízkosti Brna mohou být pro území MAS Brána Vysočiny relevantní i některé intervence priorit 1 a 3, jejich význam pro SCLLD, která je nástrojem rozvoje *venkovských* oblastí, je však omezený.

Většina opatření SCLLD MAS Brána Vysočiny navazuje na opatření Strategie rozvoje Jihomoravského kraje. To se týká zejména výše zmíněných Priorit 2 a 4 krajské strategie. Návaznost není pouze u témat, která odrážejí odlišnou měřítkovou úroveň obou území (znalostní ekonomika, infrastruktura kolejové dopravy, celostátní dopravní infrastruktura, apod.).

STRATEGIE REGIONÁLNÍHO ROZVOJE ČESKÉ REPUBLIKY 2014–2020

Podle Strategie regionálního rozvoje ČR 2014–2020 (SRR ČR) spadá území MAS BV do dvou hlavních typů území z hlediska rozvojových znaků – východní část území, kde se projevuje silnější gravitační tendence Brna, tvoří tzv. stabilizované území a západní část má charakter periferního území. Území MAS BV přitom přímo hraničí s tzv. rozvojovým územím. Při mapování souladu SCLLD MAS BV se SRR ČR je tedy zapotřebí sledovat priority SRR ČR pro stabilizovaná území i periferní území (Priorita 3 – Priorita 9 SRR ČR). Z porovnání příslušných opatření SRR ČR a opatření SCLLD MAS BV vyplývá, že opatření SCLLD MAS BV více či méně naplňují valnou většinu z opatření SRR ČR. Tematicky není ve Strategické části SCLLD MAS BV řešena Priorita 8 Zkvalitnění institucionálního rámce pro rozvoj regionů, protože se spíše týká intervencí z vyšší úrovně a Priorita 9 Podpora spolupráce na místní a regionální úrovni, protože ta je přímo naplňována prostřednictvím nástroje CLLD, v jehož rámci byla pořízena také SCLLD MAS BV.

KOMUNITNÍ PLÁN SOCIÁLNÍCH SLUŽEB SO ORP TIŠNOV NA OBDOBÍ 2013–2014

Komunitní plán formuluje potřeby a záměry v území SO ORP Tišnov, které navzdory již skončenému výhledovému období plánu stále přetrvávají. SCLLD MAS BV na tento Komunitní plán důsledně navazuje, a to jak v analytické části, tak ve formulaci Opatření 4.2 SCLLD, tak v opatřeních

programových rámců. Návaznost zde byla zajištěna jak zapracováním výstupů komunitního plánování v SO ORP Tišnov, tak účastí expertů, kteří se dlouhodobě podílí na komunitním plánování v území v příslušné Pracovní skupině pro přípravu SCLLD i v Řídícím výboru SCLLD. Zatímco Komunitní plán klade důraz především na udržení stávajících kapacit sociálních služeb poskytovaných v zájmovém území, SCLLD vytváří podmínky pro jejich případné mírné rozšíření a doplnění v návaznosti na vyjednávání o možnostech dlouhodobého financování provozu sociálních služeb a zejména pak pro kvalitativní rozvoj služeb v souvislosti s dílčí modernizací zařízení sociálních služeb a nákupu vybavení potřebného pro poskytování sociálních služeb. SCLLD navíc umožňuje i vytváření či podporu dalších služeb, které sice nemají charakter sociální služby podle platné legislativy, ale které slouží k podpoře příslušných cílových skupin.

ANALÝZA SOCIÁLNĚ VYLOUČENÝCH LOKALIT V ČESKÉ REPUBLICĚ

Analýza sociálně vyloučených lokalit v ČR z r. 2015 neobsahuje standardní strategickou část dokumentu s jasně formulovanou hierarchií cílů, ale pouze seznam doporučení (kapitola Předběžná doporučení pro realizaci programového období 2014-2020). V rámci přípravy dokumentu však byla na území MAS identifikována 1 sociálně vyloučená lokalita. Při zpracování SCLLD tak zpracovatelé i příslušná pracovní skupina vycházeli ze závěrů dokumentu, předchozích výstupů z oblasti problematiky sociálního vyloučení i ze znalosti problematiky v zájmovém území a ze zkušeností s dlouhodobou prací s cílovou skupinou. Základním východiskem při formulaci aktivit pro oblast sociálního vyloučení byla potřeba řešení problematiky sociálního začleňování jak z hlediska bydlení (Opatření 4.2), tak z hlediska zaměstnání (Opatření 2.2 4.2) a vzdělávání (Opatření 3.5). V rámci Programového rámce OPZ jsou navíc navrženy k podpoře aktivity v oblasti prevence a řešení problémů v sociálně vyloučené lokalitě, které mají mj. za cíl koordinovat intervence v oblasti bydlení, zaměstnání a vzdělávání zaměřené na cílovou skupinu.

INTEGROVANÁ STRATEGIE ROZVOJE BRNĚNSKÉ METROPOLITNÍ OBLASTI PRO UPLATNĚNÍ NÁSTROJE INTEGROVANÉ ÚZEMNÍ INVESTICE (ITI)

Vzhledem k mírnému územnímu překrytí území MAS BV a ITI Brněnské metropolitní oblasti (ITI BMO)¹ byla při zpracování SCLLD MAS BV monitorována také provázanost obou integrovaných strategií, a to mj. pro vyloučení nežádoucích duplicít v podporovaných aktivitách. Z hlediska obecné strategie lze konstatovat poměrně značnou provázanost opatření SCLLD MAS BV na opatření ITI Brněnské metropolitní oblasti. Je zde možné zaznamenat větší množství opatření s obdobnými aktivitami. Vzhledem k odlišným absorpčním kapacitám se však aktivity (především v oblasti infrastruktury) často vzájemně doplňují, a to např. tím způsobem, že zatímco v SCLLD je navrhováno vytváření podmínek pro určitou investiční akci, na jejíž realizaci nemají aktéři v území prostředky či kompetence, v ITI BMO je přímo navrhovaná realizace těchto investic (to se týká např. investic v oblasti infrastruktury silniční a veřejné dopravy). Programové rámce SCLLD MAS BV však vykazují již jen minimální shodu v podporovaných aktivitách s ITI BMO. Tato shoda má přitom charakter doplňování aktivit z ITI BMO aktivitami z SCLLD MAS BV, a to především s ohledem na odlišné podmínky implementace obou integrovaných nástrojů, resp. strategií. Zatímco v ITI budou realizovány především rozsáhlejší, komplexní a nákladné projekty, prostřednictvím nástroje CLLD budou podporovány spíše méně nákladné projekty, které zpravidla nejsou vhodné pro nástroj ITI. Tento princip ještě prohloubí skutečnost, že MAS BV má i vzhledem k omezené rozloze a lidnatosti poměrně malé alokace dotačních prostředků, což bude další limitující faktor pro velikost projektů

¹ Do obou území spadá město Tišnov a obce Braniškov a Lažánky.

podpořených prostřednictvím SCLLD MAS BV. Hlavním aspektem doplňkovosti obou nástrojů je však tematická návaznost typových projektů SCLLD MAS BV na intervence ITI BMO.

5 AKČNÍ PLÁN

Akční plán sestává z níže zpracovaných programových rámců. V případě Strategie CLLD pro MAS Brána Vysočiny jsou relevantní programové rámce pro tyto operační programy:

- Integrovaný regionální operační program,
- Operační program Zaměstnanost,
- Program rozvoje venkova.

Každý programový rámec se skládá z jednoho nebo několika opatření, která představují věcně ucelené soubory podporovaných aktivit. Pro úroveň každého opatření jsou tedy mimo jiné definovány způsobilé aktivity, výše podpory, monitorovací indikátory atd. Každé opatření je zpracováno v jednotné „šabloně“, která vychází z požadavků jednotlivých řídicích orgánů OP na strukturu popisu jednotlivých programových rámců.

Konečný přehled podporovaných aktivit, konkrétní preferenční kritéria, typ příjemců a cílových skupin a nastavení velikosti projektů z hlediska výše způsobilých nákladů bude upřesněno v jednotlivých výzvách.

5.1 PROGRAMOVÝ RÁMEC IROP

OPATŘENÍ IROP A: INFRASTRUKTURA SOCIÁLNÍCH SLUŽEB A SOCIÁLNÍHO ZAČLEŇOVÁNÍ	
Vazba na opatření strategie CLLD	• Opatření 4.2 Sociální a návazné služby – zajištění infrastrukturních aktivit navrhovaných v rámci opatření • Opatření 4.1 Zdravotnictví – zajištění infrastrukturních aktivit navrhovaných v rámci opatření
Vazba na specifický cíl OP	• IROP, SC 4.1: Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zvýšení kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu – v rámci něj pak věcná vazba k: • IROP, SC 2.1: Zvýšení kvality a dostupnosti služeb vedoucí k sociální inkluzi
Popis opatření	• Cílem opatření je zvýšení kvality a dostupnosti sociálních, zdravotních a návazných služeb a sociální začleňování osob se zdravotním a sociálním hendikepem. V území MAS BV je nedostatečná nabídka především ambulantních, terénních a nízkokapacitních pobytových služeb, které by umožnily podporu klientů v jejich přirozeném prostředí.
Témata projektů/typové projekty	• Modernizace zázemí a pořízení vybavení pro terénní, ambulantní či nízkokapacitní pobytové sociální, zdravotní a návazné služby. Podpora se týká služeb definovaných zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách ve znění pozdějších předpisů.
Příjemci	Typy příjemců – sociální služby • nestátní neziskové organizace • organizační složky státu • příspěvkové organizace organizačních složek státu • kraje • organizace zřizované nebo zakládáné kraji • obce • organizace zřizované nebo zakládáné obcemi • dobrovolné svazky obcí • organizace zřizované nebo zakládáné dobrovolnými svazky obcí • církve

OPATŘENÍ IROP A: INFRASTRUKTURA SOCIÁLNÍCH SLUŽEB A SOCIÁLNÍHO ZAČLEŇOVÁNÍ		
	církevní organizace	
Velikost projektů (Kč)	Maximální způsobilé výdaje	Limity budou stanoveny až v příslušné výzvě MAS
	Minimální způsobilé výdaje	Limity budou stanoveny až v příslušné výzvě MAS
Principy pro určení preferenčních kritérií	Preferenční kritéria budou stanovena až v konkrétní výzvě MAS	
Monitorovací indikátory	Indikátory výsledku	
	67510 Kapacita služeb a sociální práce	
	Indikátory výstupu	
	5 54 01 Počet podpořených zázemí pro služby a sociální práci 5 54 02 Počet poskytovaných druhů sociálních služeb	

OPATŘENÍ IROP B: INFRASTRUKTURA VZDĚLÁVÁNÍ		
Vazba na opatření strategie CLLD	Opatření 3.5: Vzdělávání a školství	
Vazba na specifický cíl OP	- IROP, SC 4.1: Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zvýšení kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu – v rámci něj pak věcná vazba k: - IROP, SC 2.4: Zvýšení kvality a dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení	
Popis opatření	Cílem opatření je zvýšení kvality a dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání, a to především z hlediska vytváření podmínek pro rozvoj klíčových kompetencí žáků počátečního vzdělávání, dětí a mládeže účastníci se neformálního vzdělávání a klientů celoživotního vzdělávání a vytváření podmínek pro sociální začleňování na školách, a to především pro žáky se zdravotním hendikepem. Vzdělávací nabídka v území ne zcela odpovídá potřebám regionálního trhu práce, a struktura uchazečů neodpovídá poptávce na trhu práce (viz kap. 2.3.3 Analytické části). Proto bude zapotřebí mj. podporovat rozvoj tzv. klíčových kompetencí u žáků v počátečním vzdělávání i v rámci neformálního a zájmového vzdělávání a celoživotního vzdělávání. Většina školních budov i dalších prostor pro vzdělávání v zájmovém území je bariérová a proto bude zapotřebí odstraňování bariérovosti za účelem podpory sociální inkluze (viz kap. 2.6.3 Analytické části).	

OPATŘENÍ IROP B: INFRASTRUKTURA VZDĚLÁVÁNÍ		
Témata projektů/typové projekty	• Stavební úpravy a pořízení vybavení za účelem zajištění dostatečné kapacity kvalitních a cenově dostupných zařízení péče o děti do 3 let, ve vazbě na území, kde je prokazatelný nedostatek těchto kapacit • Rozvoj infrastruktury (stavební úpravy, rekonstrukce, pořízení vybavení) pro zajištění rozvoje žáků ZŠ a SŠ v klíčových kompetencích (komunikace v cizích jazycích, technické, řemeslné obory a přírodní vědy, práce s digitálními technologiemi), např. vybavení odborných učeben, laboratoří, dílen apod. • Stavební úpravy, rekonstrukce a pořízení vybavení za účelem podpory sociální inkluze na školách a školských zařízeních sloužících k předškolnímu, základnímu a střednímu vzdělávání a podpory žáků se speciálními vzdělávacími potřebami • Rozvoj infrastruktury pro celoživotní vzdělávání v klíčových kompetencích (komunikace v cizích jazycích, technické, řemeslné obory a přírodní vědy, práce s digitálními technologiemi) • Budování infrastruktury pro podporu rozvoje klíčových kompetencí (komunikace v cizích jazycích, technické, řemeslné obory a přírodní vědy, práce s digitálními technologiemi) v oblasti zájmového a neformálního vzdělávání mládeže	
Příjemci	• zařízení péče o děti do 3 let • školy a školská zařízení v oblasti předškolního, základního a středního vzdělávání a vyšší odborné školy • další subjekty podílející se na realizaci vzdělávacích aktivit • kraje • organizace zřizované nebo zakládané kraji • obce • organizace zřizované nebo zakládané obcemi • nestátní neziskové organizace • církve • církevní organizace • organizační složky státu • příspěvkové organizace organizačních složek státu	
Velikost projektů (Kč)	Maximální způsobilé výdaje	Limity budou stanoveny až v příslušné výzvě MAS
	Minimální způsobilé výdaje	Limity budou stanoveny až v příslušné výzvě MAS
Principy pro určení preferenčních kritérií	• Preferenční kritéria budou stanovena až v konkrétní výzvě MAS	
Monitorovací indikátory	Indikátory výsledku	

OPATŘENÍ IROP B: INFRASTRUKTURA VZDĚLÁVÁNÍ	
	• 5 00 20 Podíl tříletých dětí umístěných v předškolním zařízení • 5 01 20 Počet osob využívající zařízení péče o děti do 3 let • 5 00 30 Podíl osob předčasně opouštějících vzdělávací systém
	Indikátory výstupu
	• 5 00 00 Počet podpořených vzdělávacích zařízení • 5 00 01 Kapacita podporovaných zařízení péče o děti nebo vzdělávacích zařízení

OPATŘENÍ IROP C: INFRASTRUKTURA DOPRAVY	
Vazba na opatření strategie CLLD	• Opatření 5.2: Pěší doprava
Vazba na specifický cíl OP	• IROP, SC 4.1: Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zvýšení kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu – v rámci něj pak věcná vazba k: - o IROP, SC 1.2 Zvýšení podílu udržitelných forem dopravy
Popis opatření	• Cílem opatření je zvýšení bezpečnosti a odstraňování bariér v dopravě. V zájmovém území je množství konfliktních průtahů frekventovaných silnic intravilány sídel, kde je nedostatečným způsobem zajištěna bezpečnost účastníků silničního provozu (chybějící chodníky, přechody pro chodce odpovídající normám, zálivy na zastávkách hromadné dopravy, kvalitní veřejné osvětlení, apod). Nedostatkem je také bariérovost infrastruktury pěší dopravy a veřejné dopravy (viz kap. 2.2.3 Analytické části).
Témata projektů/typové projekty	• Opatření ke zvýšení bezpečnosti na průtazích obcemi (budování bezbariérových chodníků, přechodů a souvisejícího veřejného osvětlení na frekventovaných průtazích obcemi), zvyšování bezpečnosti zastávek veřejné dopravy • Odstraňování bariérovosti pěší a veřejné dopravy (bezbariérové přechody pro chodce, zastávky veřejné dopravy, schody atd.)
Příjemci	• kraje • obce • dobrovolné svazky obcí

OPATŘENÍ IROP C: INFRASTRUKTURA DOPRAVY		
	- organizace zřizované nebo zakládané kraji - organizace zřizované nebo zakládané obcemi - organizace zřizované nebo zakládané dobrovolnými svazky obcí - provozovatelé dráhy nebo drážní dopravy podle zákona č. 266/1994 Sb., o drahách - dopravci ve veřejné linkové dopravě podle zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě - Ministerstvo dopravy ČR - subjekty zajišťující dopravní obslužnost, uvedené v § 8 odst. 1 zákona č. 194/2010 Sb., o veřejných službách v přepravě cestujících a o změně dalších zákonů, tedy stát, kraje a obce, pokud poskytují veřejné služby v přepravě cestujících samy, a dopravci, kteří jsou provozovateli veřejné linkové dopravy podle zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, na základě smlouvy o veřejných službách v přepravě cestujících	
Velikost projektů (Kč)	Maximální způsobilé výdaje	Limity budou stanoveny až v příslušné výzvě MAS
	Minimální způsobilé výdaje	Limity budou stanoveny až v příslušné výzvě MAS
Principy pro určení preferenčních kritérií	Preferenční kritéria budou stanovena až v konkrétní výzvě MAS	
Monitorovací indikátory	Indikátory výsledku	
	7 51 20 Podíl veřejné osobní dopravy na celkových výkonech v osobní dopravě	
	Indikátory výstupu	
	7 50 01 Počet realizací vedoucích ke zvýšení bezpečnosti v dopravě	

5.2 PROGRAMOVÝ RÁMEC OP Z

1) Specifický cíl SCLLD – Sociální soudružnost

1.1) Opatření SCLLD OPZ A: Sociální a návazné služby

A) Popis vazby opatření na specifický cíl 2.3.1 OPZ

Opatření naplňuje cíle SC 2.3.1 OPZ prostřednictvím podpory lepší dostupnosti sociálních služeb a důrazu na zlepšení situace osob ohrožených sociálním vyloučením, zejména ve smyslu podpory služeb, které těmto osobám usnadní plnohodnotné začlenění do trhu práce a společenského života v území.

B) Popis cíle opatření

Cílem opatření je podpora sociálního začleňování osob ohrožených sociálním vyloučením a řešení problémů sociálně vyloučených lokalit prostřednictvím rozvoje sociálních a návazných služeb a podpory prarodinných opatření. Opatření vychází z problémů a potřeb, které byly stanoveny na základě výsledků socioekonomické analýzy, SWOT analýzy a zjišťování mezi cílovými skupinami. Problémy a potřeby v oblasti sociálních služeb a prarodinných opatření blíže specifikují kap. 2.3.3 a 2.6.2 Analytické části dokumentu.

C) Popis provázanosti navrhovaných opatření, a to včetně provázanosti na ostatní operační programy

Opatření 1.1 přímo navazuje na Opatření IROP A: Infrastruktura sociálních služeb a sociálního začleňování a na Opatření IROP B: Infrastruktura vzdělávání Programového rámce IROP (která mají být financována z SC 4.1 IROP). Infrastruktura vybudovaná v rámci podpory z Programového rámce IROP tak může být naplňována službami podpořenými z Opatření 1.1 Programového rámce OPZ. Konkrétně Opatření 1.1 věcně navazuje na typový projekt „Vybudování či přestavba zázemí a pořízení vybavení pro terénní, ambulantní či nízkokapacitní pobytové sociální, zdravotní a návazné služby“ Opatření IROP A, a to v rámci typového projektu „Udržení a rozšíření kapacit terénních a ambulantních sociálních služeb...“, a to tím, že umožňuje další podporu ambulantních a terénních sociálních služeb, u nichž došlo v rámci implementace SC 4.1 IROPu k investicím do zázemí či vybavení. Dále Opatření 1.1 věcně navazuje na typový projekt „Stavební úpravy a pořízení vybavení za účelem zajištění dostatečné kapacity kvalitních a cenově dostupných zařízení péče o děti do 3 let, ve vazbě na území, kde je prokazatelný nedostatek těchto kapacit“ Opatření IROP B, a to prostřednictvím typového projektu „Podpora prarodinných opatření“, který taktéž umožňuje další podporu zařízení péče o děti do 3 let, která získala podporu na infrastrukturu z SC 4.1 IROPu.

D) Priorizace navrhovaných opatření

a) opatření financovaná z alokované částky

Podpora sociálního začleňování osob sociálně vyloučených či sociálním vyloučením ohrožených prostřednictvím aktivit zaměřených na prevenci sociálního vyloučení osob, služeb poskytovaných terénní a ambulantní formou (v souladu se zákonem č. 108/2006 Sb. o sociálních službách, dále programy a činnosti nad rámec základních činností sociálních služeb podle zákona č. 108/2006 Sb.).

Podpora prarodinných opatření obcí a dalších aktérů na místní úrovni

- více viz bod F (popis možných zaměření projektů)

b) opatření financovaná z alokované částky v případě navýšení alokace = zásobník opatření (tato opatření budou realizována jen za předpokladu navýšení alokace dotačních prostředků pro Programový rámec OP Zaměstnanost)

V případě navýšení alokace bude MAS Brána Vysočiny podporovat sociální služby a prarodinná opatření, protože je v území registrována vyšší poptávka po těchto službách, než umožní uspokojit alokovaná podpora.

E) Časový harmonogram realizace opatření ve vazbě na finanční plán

V souladu s finančním plánem předpokládáme realizaci projektů v období 2017 – 2023.

Harmonogram vyhlašování výzev:

- Udržení a rozšíření kapacit terénních a ambulantních sociálních služeb – předpokládaný termín vyhlášení první výzvy je v létě 2017, případné další výzvy budou vyhlašovány dle aktuální situace (očekáváme vypsání výzvy cca 2 měsíce po schválení Strategie CLLD)
- Podpora prarodinných opatření - předpokládaný termín vyhlášení první výzvy je na jaře 2017, případné další výzvy budou vyhlašovány dle aktuální situace (očekáváme vypsání výzvy hned po schválení Strategie CLLD)

F) Popis možných zaměření projektů

Udržení a rozšíření kapacit terénních a ambulantních sociálních služeb (Podpora poskytování vybraných sociálních služeb v souladu se zákonem č. 108/2006 Sb.). Může se přitom jednat o tyto služby (služby podporované v rámci Výzvy č 047 ŘO OPZ pro MAS na podporu strategií komunitně vedeného místního rozvoje, z nichž byly vybrány služby relevantní pro území MAS Brána Vysočiny):

- Odborné sociální poradenství
- Terénní programy

- Raná péče
- Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež
- Sociální rehabilitace
- Osobní asistence
- Odlehčovací služby

Vzhledem k omezené alokaci i absorpční kapacitě navázané především na stávající poskytovatele sociálních služeb předpokládá MAS Brána Vysočiny s primární podporu sociálních služeb, které byly poskytovány na území MAS Brána Vysočiny v době finalizace Strategie CLLD. V průběhu realizace ovšem může dojít ke změně potřeb cílových skupin na území MAS, a proto MAS počítá s potenciální podporou všech služeb v souladu se zákonem č. 108/2006 Sb. a s Výzvou č 47 OPZ na podporu strategií komunitně vedeného místního rozvoje.

Podpora dalších programů a činností v oblasti sociálního začleňování – aktivity zaměřené na podporu pečujících osob a neformální péče (tj. péče poskytovaná osobě závislé v rámci rodin nebo komunit osobami blízkými - rodinnými příslušníky, příbuznými nebo známými) a sdílené péče (tj. kombinace péče poskytované profesionálními poskytovateli a neformálními pečovateli), včetně rozvoje domácí paliativní péče (terénní mobilní týmy, vzdělávání a poradenství pro osoby pečující apod.).

Uvedené služby jsou specifikovány na základě komunitního plánování sociálních služeb, které jednak specifikuje potřebné služby, jednak předjednává udržitelnost těchto služeb po skončení dotační podpory. Výčet služeb odpovídá průsečíku potřebných a udržitelných služeb s podmínkami dotace.

Podpora prarodinných opatření spočívající v podpoře následujících zařízení a služeb:

- Zařízení péče o děti zajišťující péči o děti v době mimo školní vyučování (ranní či odpolední pobyt)
- Doprovedy na kroužky a zájmové aktivity
- Příměstské tábory
- Společná doprava dětí do/ze školy, dětské skupiny a/nebo příměstského tábora
- Dětské skupiny

G) Podporované cílové skupiny

Udržení a rozšíření kapacit terénních a ambulantních sociálních služeb a podpora dalších programů a činností v oblasti sociálního začleňování

Pro aktivity v oblasti sociálních služeb a dalších programů a činností v oblasti sociálního začleňování jsou cílovou skupinou zejména osoby sociálně vyloučené a osoby sociálním vyloučením ohrožené, např. osoby se zdravotním postižením, osoby s kombinovanými diagnózami, osoby ohrožené domácím násilím a závislostmi, oběti trestné činnosti, osoby ohrožené předlužeností, osoby ohrožené vícenásobnými riziky, osoby žijící v sociálně vyloučených lokalitách, osoby opouštějící institucionální zařízení, bezdomovci a osoby žijící v nevyhovujícím nebo nejistém ubytování, osoby pečující o jiné závislé osoby, neformální pečovatelé atd.

Cílovou skupinou mohou být také sociální pracovníci a pracovníci v sociálních službách, případně další pracovníci v přímé práci s klienty (cílovou skupinu Zaměstnanci si MAS blíže specifikuje ve výzvě MAS) pouze však ve vztahu k doplňkovým aktivitám projektu zaměřeného na přímou podporu cílové skupiny osob sociálně vyloučených nebo sociálním vyloučením ohrožených.

Podpora prarodinných opatření:

V rámci aktivit zaměřených na podporu prarodinných opatření jsou cílovou skupinou zejména osoby pečující o malé děti a osoby vracející se na trh práce po návratu z mateřské/rodičovské dovolené.

H) Typy příjemců podpory

Udržení a rozšíření kapacit terénních a ambulantních sociálních služeb

Pro projekty zaměřené na poskytování sociálních služeb jsou oprávněnými žadateli pouze poskytovatelé sociálních služeb registrovaní podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách s výjimkou OSVČ a obchodních korporací vymezených zákonem č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích.

Podpora dalších programů a činností v oblasti sociálního začleňování a podpora prarodinných opatření:

- Místní akční skupina
- Obce dle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích
- Dobrovolné svazky obcí
- Organizace zřizované obcemi
- Organizace zřizované kraji
- Příspěvkové organizace
- Nestátní neziskové organizace
- Obchodní korporace
- OSVČ (u aktivity dětská skupina platí níže uvedené podmínky)
- Poradenské a vzdělávací instituce

- Poskytovatelé sociálních služeb
- Profesní a podnikatelská sdružení
- Sociální partneři
- Školy a školská zařízení

U aktivity dětská skupina platí, že OSVČ může provozovat dětskou skupinu za jistých podmínek. Buď může mít zaměstnance a dětskou skupinu provozovat pro tyto své zaměstnance, nebo se může spojit s dalšími partnery a provozovat podnikovou dětskou skupinu. Upozorňujeme, že kapacita dětské skupiny je minimálně 5 dětí, max. 24 dětí.

I) Absorpční kapacita MAS

V regionu v současné době sídlí 5 poskytovatelů sociálních služeb, další subjekty z jiných regionů zde poskytují ambulantní a terénní sociální služby (viz. kap. 2.6.2 Analytické části). Dále v regionu působí subjekty poskytující návazné služby v oblasti prarodinných služeb či prevence rizikových forem chování. Místní poskytovatelé sociálních služeb zpravidla mají zkušenosti s čerpáním dotačních prostředků, a to jak ze SF EU, tak z dalších dotačních titulů (především z dotačních titulů JMK). V regionu nejsou registrováni žádní poskytovatelé sociálních služeb s právní formou OSVČ či obchodních korporací vymezených zákonem č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích a MAS BV tak nepředpokládá podporu těchto subjektů.

Především na klienty z místní sociálně vyloučené lokality je zaměřeno místní nízkoprahové centrum, terénní programy v sociálně vyloučené lokalitě (SVL) do nedávné doby poskytovala organizace působící s touto cílovou skupinou na území Jihomoravského kraje. Činnosti prevence v SVL současné době provádí město Tišnov, které je zároveň vlastníkem objektu SVL a které usiluje o získání vnějších zdrojů na dlouhodobé preventivní programy v lokalitě mj. v návaznosti na připravovanou revitalizaci objektu SVL.

V oblasti prarodinných opatření je v regionu aktivní zejména rodinné centrum působící v Tišnově, které zajišťuje péči o děti od 2 let v prostorách centra i individuální hlídání dětí. Rodinné centrum v minulosti poskytovalo služby s dotační podporou z ESF, v současné době (bez dotační podpory) však nemůže uspokojit potřeby rodičů s nižšími příjmy, kteří si nemohou dovolit využívat rodinné centrum k celotýdenní péči o své děti.

J) Vliv opatření na naplňování horizontálních témat OPZ

Podpora rovných příležitostí a nediskriminace – pozitivní vliv

Prostřednictvím podpory sociálních služeb budou podpořeny především cílové skupiny osob marginalizovaných ve společnosti i na trhu práce (viz Odrážka G - Podporované cílové skupiny). V rámci podporovaných terénních a ambulantních sociálních služeb budou podporovány také cílové skupiny, které mají z důvodů zdravotních, sociálních či etnických ztíženou pozici ve společnosti. Podpora bude mj. směřovat ke zlepšení pozice podpořených osob ve společnosti a tím dojde k pozitivnímu vlivu na téma podpory rovných příležitostí a nediskriminace.

Podpora rovnosti mezi muži a ženami – pozitivní vliv

Prostřednictvím podpory prorodinných opatření dochází ke sladování rodinného a profesního života a rodičům po návratu z rodičovské dovolené je usnadněn návrat na trh práce.

Udržitelný rozvoj – neutrální vliv.

K) Principy pro určení preferenčních kritérií

MAS Brána Vysočiny bude provádět výběr integrovaných projektů na úrovni MAS nediskriminačně a transparentně na základě objektivních výběrových kritérií. Preferenční kritéria budou vycházet především z následujících principů:

- projekt je v souladu se strategií CLLD MAS Brána Vysočiny
- projekt je v souladu s finančním plánem strategie CLLD MAS Brána Vysočiny
- projekt povede k naplnění cílových hodnot indikátorů strategie CLLD MAS Brána Vysočiny

Preferenční kritéria budou stanovena až v konkrétní výzvě MAS.

MAS Brána Vysočiny do kritérií hodnocení zahrne aspekty kvality projektů dle Metodického pokynu pro řízení výzev, hodnocení a výběru projektů 2014-2020.

Navzdory existenci sociálně vyloučené lokality v území MAS Brána Vysočiny zatím nepůsobí Agentura pro sociální začleňování a zatím zde není plánováno uplatňování koordinovaného přístupu k sociálně vyloučeným lokalitám (KPSVL - Investiční priorita 2.1 OPZ). Situace sociálně vyloučených obyvatel bude řešena prostřednictvím Investiční priority 2.3 OPZ Strategie komunitně vedeného místního rozvoje. V případě budoucího zařazení místní sociálně vyloučené lokality do KPSVL zde bude situace sociálně vyloučených obyvatel řešena kombinací obou nástrojů (SCLLD i KPSVL).

5.3 PROGRAMOVÝ RÁMEC PRV

Ve Strategii CLLD MAS BV, ani v samotném Programovém rámci PRV není řešeno lesnictví. Důvodem je skutečnost, že lesnictví nebylo identifikováno jako prioritní rozvojová problematika v území (na rozdíl od zemědělství), a to i vzhledem k omezené alokaci prostředků z PRV na Programový rámec PRV CLLD MAS Brána Vysočiny. Z hlediska strategického řízení SCLLD, jehož součástí byla snaha o koncentraci (omezených) prostředků na rozvojové priority území došlo k rozhodnutí preference podpory rozvoje zemědělství a místního trhu na úkor lesnictví.

OPATŘENÍ PRV A: INVESTICE DO ZEMĚDĚLSKÝCH PODNIKŮ		
Vazba na článek Nařízení PRV	• Článek 17, odstavec 1., písmeno a)	
Vymezení Fiche		
Stručný popis fiche	• Opatření je zaměřené na investice do zemědělských podniků s důrazem na zvýšení celkové výkonnosti a udržitelnosti zemědělských podniků	
Vazba na cíle SCLLD	• Opatření 2.3 Zemědělství	
Oblasti podpory <i>(Popis podporovaných aktivit dle SCLLD a jednotlivých specifických cílů/článků Nařízení PRV vycházející z potřeb území)</i>	- Podpora zahrnuje hmotné a nehmotné investice v živočišné a rostlinné výrobě, je určena na investice do zemědělských staveb a technologií pro živočišnou a rostlinnou výrobu a pro školkařskou produkci. Podporovány budou též investice na pořízení mobilních strojů pro zemědělskou výrobu a investice do pořízení peletovacích zařízení pro vlastní spotřebu v zemědělském podniku. - V rámci této Fiche nelze podpořit investice pro živočišnou výrobu týkající se včel a rybolovu. Investice pro rostlinnou výrobu se nesmí týkat obnovy nosných konstrukcí vinic, oplocení vinic a oplocení sadů. Podpora nemůže být poskytnuta na pořízení kotlů na biomasu.	
Definice příjemce dotace	• Zemědělský podnikatel	
Výše způsobilých výdajů (Kč)	Minimální způsobilé výdaje	50 tis. Kč
	Maximální způsobilé výdaje	5 000 tis. Kč

OPATŘENÍ PRV A: INVESTICE DO ZEMĚDĚLSKÝCH PODNIKŮ						
Preferenční kritéria	• Preferovány budou projekty, které: - o povedou k vytvoření pracovních míst - o budou méně nákladné (týká se primárně projektů, které nepovedou k vytvoření pracovních míst) - o budou předkládány žadateli s vyššími příjmy ze zemědělské prvovýroby - o nepovedou k záboru zemědělské půdy					
Indikátory výstupů	Číslo	Název	Jednotka	Výchozí stav	Hodnota pro mid-term (r. 2018)	Cílový stav
	93701	Počet podpořených podniků/příjemců	podniky-příjemci	0	1	2
Indikátory výsledků	Číslo	Název	Jednotka	Výchozí stav	Hodnota pro mid-term (r. 2018)	Cílový stav
	94800	Pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů (Leader)	prac. místa	0	0	0

OPATŘENÍ PRV B: INVESTICE DO ZEMĚDĚLSKÝCH PRODUKTŮ	
Vazba na článek Nařízení PRV	• Článek 17, odstavec 1., písmeno b)
Vymezení Fiche	
Stručný popis fiche	• Podpora je zaměřena na investice, které se týkají zpracování, uvádění na trh nebo vývoje zemědělských produktů uvedených v příloze I Smlouvy o fungování EU nebo bavlňy, s výjimkou produktů rybolovu, přičemž výstupem procesu produkce může být produkt, na nějž se uvedená příloha nevztahuje.
Vazba na cíle SCLLD	• Opatření 2.3 Zemědělství

OPATŘENÍ PRV B: INVESTICE DO ZEMĚDĚLSKÝCH PRODUKTŮ						
Oblasti podpory <i>(Popis podporovaných aktivit dle SCLLD a jednotlivých specifických cílů/článků Nařízení PRV vycházející z potřeb území)</i>	- Podpora zahrnuje hmotné a nehmotné investice, které se týkají zpracování zemědělských produktů a jejich uvádění na trh. Způsobilé výdaje jsou investice do výstavby a rekonstrukce budov včetně nezbytných manipulačních ploch, pořízení strojů, nástrojů a zařízení pro zpracování zemědělských produktů, finální úpravu, balení, značení výrobků (včetně technologií souvisejících s dohledatelností produktů) a investic souvisejících se skladováním zpracovávané suroviny, výrobků a druhotných surovin vznikajících při zpracování. Způsobilé jsou rovněž investice vedoucí ke zvyšování a monitorování kvality produktů, investice související s uváděním zemědělských a potravinářských produktů na trh (včetně investic do marketingu) a investice do zařízení na čištění odpadních vod ve zpracovatelském provozu. - V rámci této Fiche nelze podpořit investice týkající se zpracování produktů rybolovu a výroby medu a dále v případě zpracování vinných hroznů technologie, které obsahují: dřevěný sud nebo uzavřenou dřevěnou nádobu na výrobu vína o objemu nejméně 600 litrů, speciální kvasnou nádobu s aktivním potápěním matolinového klobouku pro výrobu červených vín nebo cross-flow filtr na víno, ve kterém je víno přiváděno na membránu tangenciálně a určitý objem vína prochází membránou jako filtrát a zbývající pokračuje podél membrány s odfiltrovanými nečistotami.					
Definice příjemce dotace	Zemědělský podnikatel, výrobce potravin, výrobce krmiv nebo jiné subjekty aktivní ve zpracování, uvádění na trh a vývoji zemědělských produktů uvedených v příloze I Smlouvy o fungování EU jako vstupní produkt.					
Výše způsobilých výdajů (Kč)	Minimální způsobilé výdaje	50 tis. Kč				
	Maximální způsobilé výdaje	5 000 tis. Kč				
Preferenční kritéria	- Preferovány budou projekty, které: - o povedou k vytvoření pracovních míst - o budou méně nákladné (týká se primárně projektů, které nepovedou k vytvoření pracovních míst) - o budou předkládány žadateli s vyššími příjmy ze zemědělské prvovýroby - o nepovedou k záboru zemědělské půdy					
Indikátory výstupů	Číslo	Název	Jednotka	Výchozí stav	Hodnota pro mid-term (r. 2018)	Cílový stav
	93701	Počet podpořených podniků/příjemců	podniky-příjemci	0	0	2

OPATŘENÍ PRV B: INVESTICE DO ZEMĚDĚLSKÝCH PRODUKTŮ						
Indikátory výsledků	Číslo	Název	Jednotka	Výchozí stav	Hodnota pro mid-term (r. 2018)	Cílový stav
	94800	Pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů (Leader)	prac. místa	0	0	0

OPATŘENÍ PRV C: DIVERZIFIKACE ZEMĚDĚLSTVÍ	
Vazba na článek Nařízení PRV	Článek 19, odstavec 1., písmeno b)
Vymezení Fiche	
Stručný popis fiche	Opatření je zaměřené na podporu diverzifikace zemědělských subjektů s cílem zvýšení udržitelnosti jejich hospodaření a přidané hodnoty produkce podpořených subjektů
Vazba na cíle SCLLD	Opatření 2.3 Zemědělství

OPATŘENÍ PRV C: DIVERZIFIKACE ZEMĚDĚLSTVÍ						
Oblasti podpory <i>(Popis podporovaných aktivit dle SCLLD a jednotlivých specifických cílů/článků Nařízení PRV vycházející z potřeb území)</i>	- Podporovány budou investice do vybraných nezemědělských činností dle Klasifikace ekonomických činností (CZ-NACE) 4: C (Zpracovatelský průmysl s výjimkou činností v odvětví oceli, v uhelném průmyslu, v odvětví stavby lodí, v odvětví výroby syntetických vláken dle čl. 13 písm. a) NK (EU) č. 651/2014, a dále s výjimkou tříd 12.00 Výroba tabákových výrobků a 25.40 Výroba zbraní a střeliva), F (Stavebnictví s výjimkou skupiny 41.1 Developerská činnost), G (Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel s výjimkou oddílu 46 a skupiny 47.3 Maloobchod s pohonnými hmotami ve specializovaných prodejnách), I (Ubytování, stravování a pohostinství), J (Informační a komunikační činnosti s výjimkou oddílů 60 a 61), M (Profesní, vědecké a technické činnosti s výjimkou oddílu 70), N 79 (Činnosti cestovních kanceláří a agentur a ostatní rezervační služby), N 81 (Činnosti související se stavbami a úpravou krajiny s výjimkou skupiny 81.1), N 82.1 (Administrativní a kancelářské činnosti), N 82.3 (Pořádání konferencí a hospodářských výstav), N 82.92 (Balicí činnosti), P 85.59 (Ostatní vzdělávání j. n.), R 93 (Sportovní, zábavní a rekreační činnosti), S 95 (Opravy počítačů a výrobků pro osobní potřebu a převážně pro domácnost) a S 96 (Poskytování ostatních osobních služeb). - V případě uvádění produktů na trh jsou na trh uváděny produkty, které nejsou uvedeny v příloze I Smlouvy o fungování EU, případně v kombinaci s produkty uvedenými v příloze I Smlouvy o fungování EU (převažovat musí produkty neuvedené v příloze I Smlouvy o fungování EU). V případě zpracování produktů jsou výstupem procesu produkty, které nejsou uvedeny v příloze I Smlouvy o fungování EU. - Činnosti R 93 (Sportovní, zábavní a rekreační činnosti) a I 56 (Stravování a pohostinství) mohou být realizovány pouze ve vazbě na venkovskou turistiku a ubytovací kapacitu.					
Definice příjemce dotace	Podnikatelské subjekty (FO a PO) - mikropodniky a malé podniky ve venkovských oblastech, jakož i zemědělci					
Výše způsobilých výdajů (Kč)	Minimální způsobilé výdaje	50 tis. Kč				
	Maximální způsobilé výdaje	5 000 tis. Kč				
Preferenční kritéria	- Preferovány budou projekty, které: - o povedou k vytvoření pracovních míst - o budou méně nákladné (týká se primárně projektů, které nepovedou k vytvoření pracovních míst) - o budou předkládány žadateli s vyššími příjmy ze zemědělské prvovýroby - o nepovedou k záboru zemědělské půdy					
Indikátory výstupů	Číslo	Název	Jednotka	Výchozí stav	Hodnota pro mid-term (r. 2018)	Cílový stav

OPATŘENÍ PRV C: DIVERZIFIKACE ZEMĚDĚLSTVÍ						
	93701	Počet podpořených podniků/příjemců	podniky-příjemci	0	1	4
Indikátory výsledků	Číslo	Název	Jednotka	Výchozí stav	Hodnota pro mid-term (r. 2018)	Cílový stav
	94800	Pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů (Leader)	prac. místa	0	0	1

OPATŘENÍ PRV D: SPOLUPRÁCE SUBJEKTŮ		
Vazba na článek Nařízení PRV	Článek 35, odstavec 2., písmeno d)	
Vymezení Fiche		
Stručný popis fiche	Opatření je zaměřené na podporu odbytu místních produktů na místním trhu prostřednictvím krátkých dodavatelských řetězců	
Vazba na cíle SCLLD	- Opatření 2.1 Místní ekonomika a místní trh – krátké dodavatelské řetězce - Opatření 2.3 Zemědělství	
Oblasti podpory (Popis podporovaných aktivit dle SCLLD a jednotlivých specifických cílů/článků Nařízení PRV vycházející z potřeb území)	- Účelem podpory je začlenění prvovýrobců do dodavatelských řetězců a posílení jejich konkurenceschopnosti. Podpora je určena pro společné investice na vznik, rozvoj a společnou propagaci KDŘ nebo místního trhu. Způsobilé jsou aktivity např. společné pořízení strojů, technologie a vybavení, stavební náklady na novou výstavbu nebo modernizaci nemovitého majetku, pořízení počítačového softwaru, propagační činnost, tvorba studií a podnikatelského plánu. - Podpora se týká pouze dodavatelských řetězců, které zahrnují nejvýš jednoho zprostředkovatele mezi zemědělcem a spotřebitelem. Podpora se týká trhů splňujících definici místního trhu (viz kapitola 1 Základní pojmy a zkratky).	
Definice příjemce dotace	Uskupení minimálně dvou subjektů, přičemž minimálně jeden musí prokázat podnikatelskou činnost v odvětví zemědělství nebo potravinářství. Může se jednat o následující subjekty: zemědělský podnikatel, výrobce potravin, nevládní neziskové organizace zastupující zemědělce nebo zpracovatele potravin, obce nebo svazky obcí.	
Výše způsobilých výdajů (Kč)	Minimální způsobilé výdaje	50 tis. Kč

OPATŘENÍ PRV D: SPOLUPRÁCE SUBJEKTŮ						
	Maximální způsobilé výdaje		5 000 tis. Kč			
Preferenční kritéria	• Preferovány budou projekty, které: - o budou realizovány větším počtem spolupracujících subjektů - o budou spočívat ve spolupráci zemědělských a nezemědělských subjektů - o nepovedou k záboru zemědělské půdy					
Indikátory výstupů	Číslo	Název	Jednotka	Výchozí stav	Hodnota pro mid-term (r. 2018)	Cílový stav
	93102	Počet podpořených kooperačních činností	projekt	0	0	2
	93701	Počet podpořených podniků/příjemců	subjekt	0	0	2
Indikátory výsledků	Číslo	Název	Jednotka	Výchozí stav	Hodnota pro mid-term (r. 2018)	Cílový stav
	Závazný indikátor není stanoven.					

OPATŘENÍ PRV E: PROJEKT SPOLUPRÁCE	
Vazba na článek Nařízení PRV	Článek 44 Činnosti spolupráce v rámci iniciativy LEADER
Vymezení Fiche	
Stručný popis fiche	Opatření je zaměřeno na podporu spolupráce MAS Brána Vysočiny s dalším partnerstvím. Projekty musí vykazovat hodnotu přidanou spoluprací, tzn., že výstupy projektu by bez této spolupráce v takové podobě nevznikly. MAS může spolupracovat i s jinými partnerstvími, avšak způsobilé pro podporu budou pouze výdaje realizované MAS, jejíž SCLLD byla schválena z PRV.
Vazba na cíle SCLLD	Projekt spolupráce bude v závislosti na zvoleném výsledném zaměření navazovat na některé z níže uvedených opatření SCLLD: - Opatření 1.6: Cestovní ruch - Opatření 2.1: Místní ekonomika a místní trh – hlavní opatření - Opatření 2.3: Zemědělství - Opatření 3.5: Vzdělávání a školství

OPATŘENÍ PRV E: PROJEKT SPOLUPRÁCE

Oblasti podpory

(Popis podporovaných aktivit dle SCLLD a jednotlivých specifických cílů/článků Nařízení PRV vycházející z potřeb území)

V rámci projektu lze realizovat měkké akce (propagační, informační, vzdělávací a volnočasové) zaměřené na témata, která jsou řešena v SCLLD daných MAS.

Jako hmotné a nehmotné investice včetně stavebních úprav je možné realizovat pouze následující výdaje:

- investice týkající se zajištění odbytu místní produkce včetně zavedení značení místních výrobků a služeb,
- investice související se vzdělávacími aktivitami,
- investice do informačních a turistických center.

Výdaje do investic jsou způsobilé pouze za předpokladu, že jsou společně provozovány spolupracujícími subjekty.

Za měkké akce lze považovat především pořádání konferencí, festivalů, workshopů, exkurzí, výstav, přenosů příkladů správné praxe, včetně produktů s tím spojených (publikace, brožury, letáky apod.). Investice mohou být realizovány pouze takové, které budou provozovat po celou dobu lhůty vázanosti projektu na účel samy MAS.

Způsobilá pro podporu je i předběžná technická podpora projektů spolupráce, kdy MAS musí prokázat, že plánovala provedení konkrétního projektu. Na předběžnou technickou podporu projektů spolupráce může MAS využít maximálně 10 % z alokace přidělené MAS na realizaci projektů spolupráce.

V souladu s uvedenými podmínkami předpokládá MAS Brána Vysočiny následující témata projektů spolupráce:

- Sdílení zkušeností, příkladů dobré praxe a vzdělávací projekty (zaměřené např. na zemědělce a další témata řešená v opatřeních této strategie).
- Propagace a rozvoj cestovního ruchu (např. propagace turistické destinace Koruna Vysočiny)
- Podpora odbytu regionálních produktů (např. rozvoj značení regionálních produktů, pořádání místních trhů, konference apod.)

V rámci PRV budou realizovány projekty spolupráce, které jsou v souladu s cíli SCLLD a metodikou pro tvorbu Fichí.

OPATŘENÍ PRV E: PROJEKT SPOLUPRÁCE		
Definice příjemce dotace	- Příjemcem dotace může být pouze MAS, jejíž SCLLD byla schválena k podpoře z PRV. - Kromě jiných místních akčních skupin (tzn. MAS, jejíž SCLLD nebyla schválena z PRV či zahraniční MAS) může MAS spolupracovat se: a) skupinou místních veřejných a soukromých partnerů na venkovském území, která provádí strategii místního rozvoje v rámci EU či mimo ni; b) skupinou místních veřejných a soukromých partnerů na jiném než venkovském území, která provádí strategii místního rozvoje v rámci EU	
Výše způsobilých výdajů (Kč)	Minimální způsobilé výdaje	50 tis. Kč
	Maximální způsobilé výdaje	315 758 Kč

5.4 PROVAZBA MEZI NAVRŽENÝMI OPATŘENÍMI A PROGRAMOVÝMI RÁMCI

Tabulka 3 znázorňuje provazbu mezi opatřeními programových rámců (resp. fichemi PRV) navzájem i návaznost opatření programových rámců na opatření Strategie CLLD.

Tabulka 3: Vazba mezi opatřeními strategie a opatřeními programových rámců

		Programové rámce								
		IROP			OPZ	PRV				
		A	B	C	A	A	B	C	D	E
Opatření SCLLD	Opatření 1.1: Územní rozvoj									
	Opatření 1.2: Odpadové hospodářství									
	Opatření 1.3: Životní prostředí									
	Opatření 1.4: Energetika									
	Opatření 1.5: Kulturní dědictví									
	Opatření 1.6: Cestovní ruch							X		(X)
	Opatření 2.1: Místní ekonomika a místní trh							X	X	
	Opatření 2.2: Hospodářský rozvoj a trh práce									(X)
	Opatření 2.3: Zemědělství					XX	XX	XX	X	(X)
	Opatření 3.1: Volnočasové aktivity pro děti a mládež		X							
	Opatření 3.2: Kultura									
	Opatření 3.3: Sport									
	Opatření 3.4: Spolková činnost									
	Opatření 3.5: Vzdělávání a školství		XX							(X)
	Opatření 4.1: Zdravotnictví	X			X					
	Opatření 4.2: Sociální a návazné služby	XX			XX					
	Opatření 5.1: Silniční infrastruktura									
	Opatření 5.2: Pěší doprava			XX						
	Opatření 5.3: Veřejná doprava									
	Opatření 5.4: Cyklistická doprava									

Pozn.: xx – silná vazba, opatření programového rámce naplňuje celé nebo téměř celé opatření strategie

x – slabá vazba, opatření programového rámce naplňuje část opatření strategie

prázdné pole – bez vazby mezi opatřeními programového rámce a opatřeními strategie

závorka – závisí na tom, jak bude projekt spolupráce financován z PRV tematicky zaměřen

Programové rámce více či méně naplňují téměř polovinu opatření, resp. specifických cílů Strategie CLLD. Možnosti naplňování obecné Strategie CLLD prostřednictvím programových rámců jsou limitovány především omezeným okruhem aktivit, které je možné financovat skrze nástroj CLLD i omezenou alokací prostředků, která vede k nutnosti dalšího zúžení výběru aktivit navržených k podpoře prostřednictvím programových rámců CLLD. Bez koncentrace prostředků na menší množství prioritních aktivit, pro jejichž realizaci je v území dostatečná absorpční kapacita by došlo k nežádoucímu rozptýlení prostředků a k výslednému minimálnímu naplňování cílů Strategie CLLD prostřednictvím samotné implementace CLLD.

5.5 POPIS INTEGROVANÉHO PŘÍSTUPU NAPŘÍČ PROGRAMOVÝMI RÁMCI

Mezi jednotlivými opatřeními programových rámců (resp. fichemi PRV) je v zásadě umožněna věcná integrace, a to tím, že aktivity realizované prostřednictvím jednotlivých opatření na sebe mohou navazovat, a to i bez ohledu na další kroky podniknuté k integraci jednotlivých aktivit.

V Programovém rámci IROPu je umožněna přímá návaznost investičních projektů v oblasti sociálních služeb a vzdělávání na projekty v oblasti dopravy, a to tím, že opatření ke zvýšení bezpečnosti chodců mohou přispět ke zkvalitnění dopravní dostupnosti objektů, kde jsou realizovány projekty v rámci Opatření Programového rámce IROP A a IROP B. Integrojícím tématem napříč opatřeními Programového rámce IROP je budování bezbariérové infrastruktury, které je akcentované jak u investic v oblasti sociálních a návazných služeb, tak v oblasti vzdělávacích zařízení a dopravní infrastruktury.

Velmi úzká je věcná provázanost mezi Programovým rámcem OP Z a Opatřením A Programového rámce IROP. V Programovém rámci IROP budou podpořeny investice do infrastruktury, jejíž následné využívání může být podpořeno prostřednictvím Programového rámce OPZ. To se týká především zařízení, resp. vybavení sociálních služeb (s podporou IROP), jejichž provoz může být následně podpořen prostřednictvím OP Z.

Integrojícím prvkem fichí PRV bude důraz na konkurenceschopnost a udržitelnost zemědělských podniků. Ta bude podporována jednak investicemi do samotných zemědělských podniků a jejich vybavení (Fiche PRV A) a do zemědělských produktů (Fiche PRV B), jednak diverzifikací činnosti zemědělských podniků (Fiche PRV C) a v neposlední řadě také pomocí podpory odbytu produktů místních zemědělských podniků na místních trzích (Fiche PRV D). Plánovaný projekt spolupráce MAS (Fiche PRV E) je zaměřený mj. na marketing cestovního ruchu v širším regionu či podporu odbytu regionálních produktů, což může přispět jednak k růstu počtu pracovních příležitostí pro osoby podpořené projekty Programového rámce OP Z, jednak k podpoře diverzifikace podnikání v zemědělství prostřednictvím agroturistiky (Fiche PRV C).

Integrojícím prvkem napříč Programovými rámci je důraz na podporu zaměstnanosti. V Programovém rámci IROP je zaměstnanost nepřímo stimulována podporou rozvoje klíčových kompetencí v počátečním, celoživotním i neformálním vzdělávání (IROP B). V Programovém rámci OP Z je nepřímo podpořena zaměstnanost pečujících osob prostřednictvím podpory péče o děti a další závislé členy domácnosti. V Programovém rámci PRV jsou podporovány projekty ke zvýšení konkurenceschopnosti a udržitelnosti v zemědělství, důraz je přitom kladen právě na podporu vzniku nových pracovních míst.

Právě problematika zaměstnanosti je akcentovaná také u principů pro preferenční kritéria. Ty povedou k upřednostňování projektů, které umožní začlenění co největšího počtu osob na trh práce (Programový rámec OP Z), resp. které povedou k vytvoření pracovních míst (Fiche PRV A, B a C). U infrastruktury dopravy (IROP C) budou preferovány projekty, které řeší infrastrukturu obsluhující objekty občanské vybavenosti, jež jsou potenciálními místy realizace projektů v rámci Opatření IROP A a IROP B.

6 VAZBA NA HORIZONTÁLNÍ TÉMATA

Implementace SCLLD MAS BV bude mít **neutrální až mírně pozitivní vliv na udržitelný rozvoj**. Oproti Obecné strategii SCLLD MAS BV jsou Programové rámce velmi omezené finančně (malá alokace prostředků na SCLLD MAS BV prakticky neumožňuje realizaci opatření, která by měla výraznější pozitivní vliv na udržitelný rozvoj a životní prostředí), jednak tematicky (řadu opatření, resp. aktivit navrhovaných v Obecné strategii není možné realizovat prostřednictvím nástroje CLLD). K naplňování principů udržitelného rozvoje mírně pozitivně přispějí investice do technologií v zemědělství v rámci Programového rámce PRV, a to především zvyšováním energetické efektivity zemědělské výroby prostřednictvím modernizace výrobních technologií. Z ekonomického hlediska bude k udržitelnému rozvoji mírně přispívat také podpora rozvoje tzv. klíčových kompetencí v rámci vzdělávání, která by měla směřovat k rozvoji znalostní ekonomiky a dlouhodobé udržitelnosti ekonomické konkurenceschopnosti regionu. K ekonomicky a sociálně udržitelnému rozvoji bude přispívat také podpora začleňování osob se ztíženou pozicí na trhu práce do regionálního trhu práce. Naopak mírné negativní dopady může mít podpora zemědělských podniků prostřednictvím Programového rámce PRV, a to v případě, že podpořené projekty povedou k růstu zastavěných, resp. zpevněných ploch na úkor volné krajiny. Proto budou preferovány projekty, které nepovedou k záboru nezastavěné půdy.

Implementace SCLLD MAS BV bude mít **pozitivní vliv na podporu rovných příležitostí mezi muži a ženami**. V Programovém rámci IROP bude podporována infrastruktura těchto druhů sociálních služeb, které mohou pomoci mj. osobám pečujícím o hendikepované či nesamostatné (z důvodu vysokého věku) členy domácnosti (což je obvykle role žen v produktivním věku) k větší flexibilitě (např. díky možnosti umístit klienty do denního stacionáře), a tím pádem i zlepšeným příležitostem na trhu práce. Totéž platí i pro Programový rámec OPZ podporující provoz těchto služeb, kde je navíc možné podpořit prostřednictvím tzv. prorodinných opatření či dalších podpůrných opatření také matky pečující o děti v předškolním či nižším školním věku a tím jim také zvýšit možnosti uplatnění na trhu práce. V oblasti dopravní infrastruktury bude podporováno budování bezbariérové infrastruktury i zvyšování bezpečnosti na průtazích frekventovaných silnic obcemi, což usnadní pohyb rodičů s malými dětmi alepší pro ně dopravní dostupnost služeb či pracovních příležitostí. Programový rámec PRV může přispět k podpoře rovných příležitostí mužů a žen jednak modernizací techniky v zemědělské výrobě, která povede ke snížení fyzické náročnosti obsluhy, jednak diverzifikací podnikání zemědělců, v jejímž rámci mohou vzniknout vhodné pracovní příležitosti především pro ženy (např. prodej v maloobchodu či obsluha v agroturistice).

Princip **rovných příležitostí a nediskriminace je naplňován** napříč Programovými rámci. V rámci investic do infrastruktury sociálních služeb budou podporovány služby pro zdravotně postižené i duševně nemocné klienty i pro osoby ohrožené sociálním vyloučením. Veškerá infrastruktura budovaná v rámci podpory infrastruktury vzdělávání bude bezbariérová, kromě zdravotně hendikepovaných bude podporováno také začleňování sociálně znevýhodněných žáků. V oblasti dopravy bude podporováno odstraňování bariérovosti pěší a veřejné dopravy. V Programovém rámci OPZ budou podporovány různé cílové skupiny se specifickými potřebami – kromě zmíněných rodičů s malými dětmi také zdravotně postižení a duševně nemocní i osoby ohrožené sociálním vyloučením, a to jak prostřednictvím podpory služeb poskytovaných pro tyto cílové skupiny, tak prostřednictvím přímé podpory zaměstnávání těchto cílových skupin. V Programovém rámci PRV budou podporovány investice, které povedou k vytváření pracovních míst, jež mohou být obsazena výše zmíněnými cílovými skupinami. V rámci implementace SCLLD MAS BV budou rovné podmínky pro získání podpory, bez ohledu na pohlaví, rasový či etnický původ, náboženství či světový názor, zdravotní postižení, věk nebo sexuální orientaci.

V případě Programu rozvoje venkova je kladen důraz na posouzení vlivu SCLLD, resp. projektů realizovaných s podporou nástroje CLLD na specifická programová horizontální témata, jimiž jsou klima, inovace a životní prostředí.

Vliv SCLLD MAS BV na ochranu klimatu je spíše neutrální. Typové projekty, které jsou plánovány přímo v Programovém rámci PRV se obecně týkají produktivních investic do výrobních prostředků a odbytu produktů a do spolupráce podnikatelských subjektů, v rámci těchto projektů tedy nebude docházet k realizaci opatření, která by měla pozitivní vliv na ochranu klimatu, resp. řešení důsledků očekávaných změn klimatu. Na druhou stranu však tyto typové projekty prakticky neobsahují aktivity, které by mohly mít negativní vliv na ochranu klimatu, resp. které by přispívaly ke změnám klimatu. Vzhledem k velmi malé alokaci a z ní vyplývajícím omezení výše způsobilých nákladů projektů lze očekávat, že investiční projekty týkající se budov se budou soustředit především na stávající objekty a v jejich rámci tedy nebude docházet k rozšiřování zastavěného území. Také technologie pořizované s podporou SCLLD MAS BV budou vzhledem k finančním omezením spíše méně výkonné a jejich vliv na klima bude minimální. Naopak lze očekávat mírný pozitivní vliv v případě obměny technologií, kde lze předpokládat snížení energetických nároků.

Naopak **vliv SCLLD MAS BV na oblast inovací je pozitivní.** Vzhledem k podpoře produktivních investic do výrobních prostředků a technologií i produktů a podpoře spolupráce subjektů lze u podpořených subjektů očekávat zvyšování efektivity produkce prostřednictvím zavádění modernějších technologií (procesní inovace), zavádění nových produktů včetně zvyšování přidané hodnoty produktů (produktové inovace) či rozvoj funkcí s vyšší přidanou hodnotou (funkční upgrading). V zásadě by tedy mělo docházet ke zvyšování konkurenceschopnosti podpořených subjektů, přičemž inovace mají v tomto procesu klíčovou úlohu.

Vliv SCLLD MAS BV na životní prostředí bude mírně pozitivní. Jak již bylo naznačeno řečeno v tématu ochrany klimatu, nebudou sice přímo podporovány projekty, jejichž primárním cílem je zvyšování kvality životního prostředí, typové projekty však budou mít na životní prostředí zprostředkovaný pozitivní vliv. Toho bude dosaženo především zvyšováním efektivity výroby u podpořených subjektů prostřednictvím zavádění moderních, energeticky méně náročnějších technologií, které přispějí k nižším emisím a nižší spotřebě fosilních paliv. Podpora odbytu produktů místních zemědělců prostřednictvím podpory krátkých dodavatelských řetězců či podpory maloobchodního prodeje produktů v rámci diverzifikace podnikání zemědělců povede ke snížení přepravní náročnosti odbytu těchto produktů taktéž s pozitivními dopady na množství vypouštěných emisí i spotřebu fosilních paliv. Pro zajištění minimalizace dopadů podpořených projektů na životní prostředí budou upřednostňovány projekty, které nebudou vyžadovat růst zastavěných, resp. zpevněných ploch na úkor ploch volné krajiny.